

T.C.

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNDE MESLEKİ
TUTUM, İŞ DOYUMU VE MESLEKİ TÜKENMİŞLİK İLİŞKİSİNİN
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Nuray ŞEN

Çorum - 2023

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNDE MESLEKİ TUTUM, İŞ
DOYUMU VE MESLEKİ TÜKENMİŞLİK İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**

Nuray ŞEN

**Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitim ve Spor Anabilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi

TEZ DANIŐMANI

Doç. Dr. Çalık Veli KOÇAK

Çorum 2023

KABUL ONAY SAYFASI

Nuray ŞEN tarafından hazırlanan "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkinin İncelenmesi" adlı tez çalışması 11/01/2023 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından oy birliği ile Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Çalık Veli KOÇAK

.....

Dr. Öğr. Üyesi Emrah CERİT

.....

Dr. Öğr. Üyesi Metin YÜCEANT

.....

Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../.....tarih ve ..... sayılı kararı ile .....'ın ..... Anabilim Dalında Yüksek Lisans/Doktora derecesi alması onanmıştır.

(İmza)

Prof. Dr. Muhammed Asif YOLDAŞ

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını beyan ederim.

(İmza)

Nuray ŞEN

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNDE MESLEKİ TUTUM, İŞ DOYUMU VE MESLEKİ TÜKENMİŞLİK İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Nuray ŞEN

ORCID:0000-0001-6916-3404

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Yüksek Lisans Tezi

Ocak 2023

ÖZET

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu doğrultuda araştırma, ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri anket yöntemi ile toplanmış olup 522 beden eğitimi ve spor öğretmenine ulaşılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde parametrik olmayan analizlerden Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum ile iş doyumu arasında pozitif yönlü; her iki değişkenin mesleki tükenmişlik ile arasında ise negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğretmenlerin mesleki tutumları olumlu düzeyde arttıkça iş doyumu düzeyleri de artmaktadır. Öte yandan öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeyleri arttıkça olumlu mesleki tutum ve iş doyumu düzeyleri de azalmaktadır. Ayrıca mesleki tutum ve iş doyumu düzeylerinde, refah durumu iyi olanların refah durumu orta olanlardan; mobbinge uğramayanların mobbinge uğrayanlardan; mesleğinde başarılı hissedenenlerin başarılı hissetmeyenlerden; öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olanların memnun olmayanlardan; emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi olanların bu yönde düşüncesi olmayanlardan; bir şans daha verilse tekrar öğretmen olmayı isteyenlerin bunu istemeyenlerden anlamlı düzeyde yüksek puan aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Mesleki tükenmişlik düzeyinde ise mobbinge uğrayanların mobbinge uğramayanlardan; mesleğinde başarılı hissetmeyenlerin başarılı hissedenenlerden, öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olmayanların memnun olanlardan; emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi olmayanların bu yönde düşüncesi olanlardan; bir şans daha verilse tekrar öğretmen olmayı istemeyenlerin bunu isteyenlerden anlamlı düzeyde yüksek puan aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Beden Eğitimi, Spor, Öğretmenlik, Mesleki Tutum, İş Doyumu, Mesleki Tükenmişlik

Bilim Kodu:130103

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP OF PROFESSIONAL ATTITUDES, JOB
SATISFACTION AND PROFESSIONAL BURNOUT IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS
TEACHERS**

Nuray ŞEN

ORCID:0000-0001-6916-3404

HITIT UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL

Master of Science Thesis

January 2023

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the relationship between professional attitude, job satisfaction and professional burnout of physical education and sports teachers. In this direction, the research was carried out in the relational screening model. The data of the research were collected by questionnaire method and 522 physical education and sports teachers were reached. In the analysis of the data obtained, Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis H test and Spearman Correlation analysis, which are non-parametric analyses, were used. According to the results of the research, there is a positive relationship between the professional attitude and job satisfaction of physical education and sports teachers; A negative significant relationship was found between both variables and occupational burnout. As teachers' professional attitudes increase at a positive level, their job satisfaction levels also increase. On the other hand, as teachers' professional burnout levels increase, their positive professional attitudes and job satisfaction levels decrease. In addition, in terms of professional attitude and job satisfaction, those with good welfare status are among those with moderate welfare status; of those who are not mobbed; those who feel successful in their profession and those who do not; from those who are satisfied with the settlement where they teach; from those who are not satisfied; of those who have the idea of teaching until retirement; It has been concluded that those who want to be a teacher again if given another chance get a significantly higher score than those who do not. At the level of occupational burnout, those who are mobbed compared to those who are not mobbed; of

those who do not feel successful in their profession; those who are not satisfied with the settlement where they teach; those who do not have the thought of teaching until retirement; It has been concluded that those who do not want to be a teacher again, if given another chance, get significantly higher scores than those who want it.

Key Terms: Physical Education, Sports, Teaching, Professional Attitude, Job Satisfaction, Occupational Burnout

Science Code:130103

TEŐEKKÖR

Yüksek lisans tez sürecimde yardımlarını benden esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Çalık Veli KOÇAK' a, bu süreçte bana destek olan jüri üyeleri değerli hocalarıma, yüksek lisansta tanışma fırsatı bulduğum ve motivasyonel manada da desteğini, yardımlarını esirgemeyen muteber arkadaşım Sare KURT' a, hayatım boyunca yanımda olan kıymetli anneciğim Keziban ŞEN' e kalpten teşekkür ederim.

Nuray ŞEN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR.....	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar DİZİNİ.....	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR	xvi
GİRİŞ.....	1

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. Araştırmanın Amacı	2
1.2. Problem Cümleleri.....	2
1.2.1. Alt problemler.....	2
1.3. Hipotezler.....	3
1.4. Sayıtlar	5
1.5. Sınırlılıklar	6

2. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Öğretmen.....	7
2.1.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni.....	7
2.1.2. Beden eğitimi ve spor öğretmenin mesleki yeterlikleri	9
2.2. Tutum.....	9
2.2.1. Meslek	10
2.2.2. Mesleki tutum	10
2.2.3. Mesleki tutumu Etkileyen Faktörler.....	11

Sayfa

2.2.4. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve önemi	11
2.2.5. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleğine ilişkin tutum ve önem.....	12
2.3. İş Doyumu	13
2.3.1. İş doyumu kavramı	13
2.3.2. İş doyumunu etkileyen faktörler.....	14
2.3.3. İş doyumunun önemi	14
2.3.4. Öğretmenlik mesleğinde iş doyumu	15
2.3.5. Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde iş doyumu.....	15
2.4. Mesleki Tükenmişlik.....	16
2.4.1. Tükenmişlik	16
2.4.2. Mesleki tükenmişliğe etki eden faktörler	17
2.4.3. Öğretmenlik ve mesleki tükenmişlik.....	17
2.4.4. Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde mesleki tükenmişlik	18
2.5. Araştırma Konusu ile İlgili Yurt İçinde Yapılmış Çalışmalar	19
2.6. Araştırma Konusu ile İlgili Yurt Dışında Yapılmış Çalışmalar	20

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli.....	21
3.2. Evren ve Örneklem	21
3.3. Veri Toplama Araçları	24
3.3.1. Kişisel bilgi formu.....	24
3.3.2. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği.....	24
3.3.3. İş doyumu ölçeği	25
3.3.4. Maslach tükenmişlik envanteri.....	25
3.6. Verilerin Analizi	26

4. BÖLÜM**BULGULAR**

4.1. Mesleki Tutum Düzeyine Yönelik Bulgular	28
4.2. İş Doyumu Düzeyine Yönelik Bulgular	35
4.3. Mesleki Tükenmişlik Düzeyine Yönelik Bulgular	45
4.4. Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular	54

5. BÖLÜM**TARTIŞMA**

5.1. Mesleki Tutum Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması.....	57
5.2. İş Doyumu Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması.....	58
5.3. Mesleki Tükenmişlik Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması.....	59
5.4. Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik Arasındaki İlişkiye Ait Bulguların Tartışılması	61
SONUÇ VE ÖNERİLER	62
KAYNAKLAR	71
EKLER	77
EK-1 Etik Kurul İzni	78
EK-2 Veri Toplama Araçları.....	79
EK-3 İlgili Kurum İzinleri	86
EK-4 Ölçek İzinleri	88

TABLolar DİZİNİ

Tablo	Sayfa
Tablo 3.1. Araştırmanın örneklem büyüklüğü.....	22
Tablo 3.2. Örneklem demografik özellikleri.....	22
Tablo 3.3. Örneklem mesleki özellikleri	23
Tablo 3.4. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin güvenilirlik analizleri.....	24
Tablo 3.5. İş doyumu ölçeğinin güvenilirlik analizleri	25
Tablo 3.6. Maslach tükenmişlik envanterinin güvenilirlik analizleri.....	25
Tablo 3.7. Araştırma verilerine ait kolmogorov-smirnov testi	26
Tablo 3.8. Araştırma verilerine ait çarpıklık ve basıklık değerleri.....	27
Tablo 4.1. Mesleki tutumun cinsiyete göre değerlendirilmesi	28
Tablo 4.2. Mesleki tutumun yaş grubuna göre değerlendirilmesi	29
Tablo 4.3. Mesleki tutumun medeni duruma göre değerlendirilmesi.....	29
Tablo 4.4. Mesleki tutumun refah durumuna göre değerlendirilmesi.....	29
Tablo 4.5. Mesleki tutumun öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi	30
Tablo 4.6. Mesleki tutumun mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi.....	30
Tablo 4.7. Mesleki tutumun çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi	31
Tablo 4.8. Mesleki tutumun haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi.....	31
Tablo 4.9. Mesleki tutumun öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi	32
Tablo 4.10. Mesleki tutumun okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi.....	32
Tablo 4.11. Mesleki tutumun mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi	33
Tablo 4.12. Mesleki tutumun meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi.....	33
Tablo 4.13. Mesleki tutumun öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi.....	34

Tablo	Sayfa
Tablo 4.14. Mesleki tutumun emekli olan kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	34
Tablo 4.15. Mesleki tutumun bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	35
Tablo 4.16. Mesleki tutumun ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi	35
Tablo 4.17. İş doyumunun cinsiyete göre değerlendirilmesi	36
Tablo 4.18. İş doyumunun yaş grubuna göre değerlendirilmesi	36
Tablo 4.19. İş doyumunun medeni duruma göre değerlendirilmesi.....	37
Tablo 4.20. İş doyumunun refah durumuna göre değerlendirilmesi	37
Tablo 4.21. İş doyumunun öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi.....	38
Tablo 4.22. İş doyumunun mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi	38
Tablo 4.23. İş doyumunun çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi.....	39
Tablo 4.24. İş doyumunun haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi	40
Tablo 4.25. İş doyumunun öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi.....	41
Tablo 4.26. İş doyumunun okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi.....	41
Tablo 4.27. İş doyumunun mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi	42
Tablo 4.28. İş doyumunun meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi	42
Tablo 4.29. İş doyumunun öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi.....	43
Tablo 4.30. İş doyumunun emekli olan kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	43
Tablo 4.31. İş doyumunun bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	44
Tablo 4.32. İş doyumunun ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi.....	44
Tablo 4.33. Mesleki tükenmişliğin cinsiyete göre değerlendirilmesi.....	45
Tablo 4.34. Mesleki tükenmişliğin yaş grubuna göre değerlendirilmesi.....	46
Tablo 4.35. Mesleki tükenmişliğin medeni duruma göre değerlendirilmesi	46

Tablo	Sayfa
Tablo 4.36. Mesleki tükenmişliğin refah durumuna göre değerlendirilmesi.....	47
Tablo 4.37. Mesleki tükenmişliğin öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi.....	47
Tablo 4.38. Mesleki tükenmişliğin mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi.....	48
Tablo 4.39. Mesleki tükenmişliğin çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi.....	48
Tablo 4.40. Mesleki tükenmişliğin haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi.....	49
Tablo 4.41. Mesleki tükenmişliğin öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi.....	50
Tablo 4.42. Mesleki tükenmişliğin okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi.....	51
Tablo 4.43. Mesleki tutumun mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi.....	51
Tablo 4.44. Mesleki tükenmişliğin meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi.....	52
Tablo 4.45. Mesleki tükenmişliğin öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi.....	52
Tablo 4.46. Mesleki tükenmişliğin emekli olan kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	53
Tablo 4.47. Mesleki tükenmişliğin bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi.....	53
Tablo 4.48. Mesleki tükenmişliğin ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi.....	54
Tablo 4.49. Mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik arasındaki ilişki.....	55

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

f	Frekans
%	Yüzde
χ^2	Ki-kare değeri
u	Mann Whitney U testi değeri
p	Anlamlılık değeri
n	Örneklem büyüklüğü

Kisaltmalar

Akt.	Aktaran
Çev.	Çeviren
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı

GİRİŞ

Beden eğitimi öğretmenliği sağlıklı toplumları oluşturacak, yeni nesillerin bedensel ve ruhsal olarak yetiştirilmesine öncülük edecek branşların başında gelmektedir. Bu bağlamda, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutumu, iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri sadece kendilerini etkileyen bireysel bir olgu değildir. Beden eğitimi öğretmenlerine yönelik bu parametreler, çalışılan eğitim kurumundaki atmosferi ve öğrenci tutumu ile başarısını doğrudan etkilemesi bakımından önem arz etmektedir. Ek olarak, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleklerine yönelik tutumları, işlerinden aldıkları doyum ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin bilinmesi, bu üç değişkenin kendi aralarındaki ilişkileri ve sosyo demografik değişkenler bakımından farklılaşma durumunun ortaya çıkarılması ve öğretmenlerde farkındalık oluşturularak bu konulara ilişkin problemlerin azaltılmasında yararı olacağı göz önünde bulundurulduğundan, araştırmanın önemi yükselmektedir. Ayrıca, bu çalışmanın ileride benzer konularda yapılacak çalışmalara yol göstereceği düşünülmektedir.

İlgili literatür incelendiğinde; doğrudan bu konuda yapılmış bir çalışmanın halihazırda mevcut olmadığı tespit edilmiştir. Benzer konularda yapılan çalışmalar, bu değişkenlerin bir veya iki tanesinin incelenmesine dayalıdır. Örneğin; Gülüm (2019) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutumları incelenirken Dalkılıç (2014) tarafından yapılan çalışmada ise beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu incelenmiştir. Tsigilis, Zournatzi ve Koustelios (2011) tarafından yapılan çalışmada da Yunanistan'da çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyi araştırılmıştır. Ayrıca, Aksoy (2021) ve Karaaslan (2020)'in yaptıkları çalışmalarda ise beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu bağlamda, bu araştırmanın konusu benzer olarak yapılmış çalışmalardan daha kapsamlıdır. Çünkü bu çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu kapsamda, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri cinsiyet, medeni, durum, yaş grubu, ekonomik durum, çalışılan okul kademesi, çalışılan okul türü ve mesleki kıdem gibi sosyo demografik özelliklere göre incelenmiştir. Ayrıca, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki korelasyonel ilişki ele alınmıştır.

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

Bu bölümde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlik düzeyleri üzerine yapılan bu araştırmanın genel bilgileri paylaşılmıştır. Bu doğrultuda amacı, problemleri, hipotezleri, sayıtları ve sınırlılıkları verilmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu bağlamda, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki korelasyonel ilişki ele alınmıştır. Ayrıca, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlikleri cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, refah durumu, öğrenim durumu, mesleki kıdem, çalışılan okul kademesi, haftalık ders saati, öğrenci sayısı, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısı, mobbinge uğrama durumu, meslekte başarılı hissetme durumu, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma isteği ve ek iş yapma durumu gibi sosyo demografik özelliklere göre incelenmesi, araştırmanın alt amaçlarını ihtiva etmektedir.

1.2. Problem Cümleleri

Bu çalışmanın temel problem cümlesi şu şekildedir: “Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlikleri arasında anlamlı ilişki var mıdır?”

1.2.1. Alt problemler

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlik düzeyleri;
  - a. Cinsiyet,
  - b. Yaş grubu,
  - c. Medeni durum,
  - d. Refah durumu,
  - e. Öğrenim durumu,
  - f. Mesleki kıdem,
  - g. Çalışılan okul kademesi,
  - h. Haftalık ders saati,

- i. Öğrenci sayısı,
- j. Okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısı,
- k. Mobbinge uğrama durumu,
- l. Meslekte başarılı hissetme durumu,
- m. Öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu,
- n. Emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi,
- o. Bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma isteği,
- p. Ek iş yapma durumu

kapsamında anlamlı fark göstermekte midir?

1.3. Hipotezler (Denenceler)

Katılımcıların mesleki tutumları demografik değişkenlere göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları cinsiyete göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları yaş grubuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları medeni duruma göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları refah durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları öğrenim durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları mesleki kıdeme göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları çalışılan okul kademesine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları haftalık ders saatine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları öğrenci sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları mobbinge uğrama durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları meslekte başarılı hissetme durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları bir şans daha olsa yeniden öğretmen olma isteğine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutumları ek iş yapma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu demografik değişkenlere göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu cinsiyete göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu yaş grubuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu medeni duruma göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu refah durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu öğrenim durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu mesleki kıdeme göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu çalışılan okul kademesine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu haftalık ders saatine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu öğrenci sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu mobbinge uğrama durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu meslekte başarılı hissetme durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu bir şans daha olsa yeniden öğretmen olma isteğine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların iş doyumunu ek iş yapma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri demografik değişkenlere göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri cinsiyete göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri yaş grubuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri medeni duruma göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri refah durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğrenim durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri mesleki kıdeme göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri çalışılan okul kademesine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri haftalık ders saatine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğrenci sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri mobbinge uğrama durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri meslekte başarılı hissetme durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine durumu göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri bir şans daha olsa yeniden öğretmen olma isteğine göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlikleri ek iş yapma durumuna göre anlamlı fark göstermektedir.

Katılımcıların mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri arasında anlamlı ilişki vardır.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmada;

1. Örneklem evreni temsil etme anlamında yeterli olduğu,
2. Katılımcıların ölçeklere samimi cevaplar verdiği,
3. Edinilen sonuçların tüm evrene genellenebilir nitelikte olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri örneklemeyle,
2. 2021-2022 eğitim ve öğretim yılıyla,
3. 522 kişilik katılımcı grubuyla,
4. Mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik değişkenleri ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, katılımcıların mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik düzeyleri üzerine yapılan bu araştırmanın giriş bilgileri paylaşılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle öğretmen ile beden eğitimi ve spor öğretmeni kavramları tanıtılmıştır. Daha sonra mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik kavramlarına yönelik literatür bilgisi verilmiştir.

2.1. Öğretmen

Öğretmen, MEB Tebliğler Dergisinde; “Yükseköğretim kurumlarında genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyona ilişkin eğitim alıp yetişmiş olan her düzey ve çeşitteki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile kurs ve seminerlerde eğitim-öğretim hizmetlerini planlayan bireylerdir.” biçiminde ifade edilmiştir (MEB, 2009).

Öğretmen, eğitim ve öğretimde öğrencilere kazandırılması ve aktarılması hedeflenen davranış ve bilgileri aktarmakla sorumlu, verilen eğitim ve öğretim işlerini, istenilen her bakımdan gerçekleştiren eğitici ve öğretici konumundadır. Eğitimci olan öğretmen, öğrenci tutum ve davranışlarının birçok açıdan değişip değişmediğini, yeni davranışlar kazanıp kazanmadığını çeşitli değerlendirmeler ve gözlemler yaparak eğitim ve öğretimin hedeflerine ulaşmasını sağlayan kişidir. Birçok açıdan öğretmen, mesleğinin bir zorunluluğu olarak öğrencilerin bilgi, davranış, beceri, tutum ve kişiliklerini etkileyerek değiştirip, onları pozitif yönlendiren, öğrencideki öğrenme istek ve ihtiyacının en üst düzeyde olması için çalışan, öğrencilerinin kendine olan algısını pozitive çeviren kişi durumundadır (Kılıç vd., 2004).

Eğitim ve öğretimin en önemli unsurlarından olan öğretmen; yaşadığı toplum ile milletinin geleceğini en güzel biçimde hazırlama bilincini ve niteliğini kendi içinde taşımalı ve toplumu için faydalı olmalıdır. İyi bir öğretmende olması gereken önemli nitelikler; Eğitim ve öğretimde kullanılan yöntem ve teknikleri en iyi ve verimli biçimde kullanan, pozitif ve düzgün kişilik sahibi, doğru kararlar veren, alanında en iyi bilgi, beceri, performans ve donanımına sahip iyi bir sınıf yönetimi oluşturup uygulayan kişi veya kişiler olarak ifade edilmektedir (Akyıldız, 1996).

2.1.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni

MEB’e bağlı ilk ve ortaöğretim dengi okullarda oyun, hareket eğitimi, jimnastik, temel düzeyde spor eğitimi, halkoyunları, folklor ve dans eğitimi etkinlikleriyle farklı yaş gruplarında uzmanlaşma şartıyla engellilerde Beden Eğitimi ve Spor programlarının oluşturulması, geliştirilmesi, düzenlenmesi ve uygulaması etkinliklerini yürütme ve uygulama bilgi yeteneğini taşıyan bireydir (MEB, 2009).

Türkiye Cumhuriyeti üniversitelerinde 1982 senesinde çıkartılan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) 2547 sayılı kanunu ile üniversitelerde spor akademileri ve eğitim enstitüleri bünyesinde eğitim veren spor okullarının adı 1992 senesinden itibaren beden eğitimi ve spor yüksekokulu şeklinde değiştirilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri eğitim fakültesi ile spor bilimleri fakültesi adı ile açılan okullarda eğitim ve öğretimlerini sürdürmektedir. 4 yıllık süreyle eğitim ve öğretim veren bu spor okullarında teorik ve uygulamalı dersler adı altında alan bilgisi, öğretmenlik formasyon bilgisi ve genel kültür bilgisi şeklinde birçok farklı ders verilmektedir. Beden eğitimi ve spor eğitimi olarak öğretmen olacak bireylerin eğitiminde mekanik, kişisel ve içerik açısından üç bilimsel olgunun bulunması gerektiği kabul görmüştür (Murat, Ünişen ve Kanadalı, 2010).

1. Sportif bir biçimde uygulamaya yönelik yeteneklerin aktarılmasında ve öğretilmesinde; öğrencilerin devinışsel becerilerinin en iyi şekle getirilmesinde yöntemsel dizilişin öğrenilmesi.
2. Farklı spor bilim derslerinde bilim ve teorik bilginin iletimi.
3. Teorik bilgiyi okullarda uygulamaya yönelik çalışmalar.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın hedeflerinin gerçekleşebilmesi için öğrencileri en üst düzey şekilde yetiştirerek, vatanımıza ve milletimize faydalı yurttaşlar şekline getirip, iyi ve faydalı olmalarını sağlamak, öğretmenlerimizin en nihai amaç ve görevlerinden biri olup vatan ve millet görevi olduğu kabul gören bir gerçektir (Şişman, 2009).

Beden eğitimi ve spor öğretmeni için dürüst, doğru ve özgür düşünebilen, insan haklarına saygı gösteren, sabit ve fanatik düşünceleri bulunmayan, siyasi bir görüş ve fikir karşısında herhangi bir propaganda ve zoraki yaptırımda bulunmayan, eğitim ve öğretimin hedeflerine hizmet verecek bilim, etik ve ahlaki değerler içinde öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkında olup ona göre davranıp Atatürk İlke ve İnkılaplarına uygun şekilde davranan kişidir (Selçuk, 2010).

Beden eğitimi ve spor, eğitim ve öğretimin temel amaçları, bireyin beden, ruhen, fikri ve zihin yönünden gelişimini sağlamak amacını taşımaktadır. Bireylerin toplum kurallarını ihlal etmeden yaşamını sürdürmesi, kişiler arasındaki arkadaşlık ve kardeşlik ilişkilerini geliştirmesi, yardımlaşma, dayanışma, başkalarının hakkına saygı duyma, zeki ve dürüst davranan bir birey olarak ruhsal ve fiziksel anlamda sağlıklı bir birey olması ve sağlıklı bir iletişim kurmasıyla sağlanabilir (Arslan ve Bayrakçı, 2006).

Beden eğitimi ve spor öğretmeni öğrencileriyle iyi bir iletişim kurarak onu her yönüyle etkileyen kişidir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri öğrencilerinin yaşadığı toplum içinde kendilerini ifade ederek, beceri ve yeteneklerini göstermelerine yardımcı olan ve yol gösteren kişidir. Eğitimini aldığı derslerin yapısından ötürü öğrenci ile doğru ve güzel iletişim kurup onların problemlerini doğru bir biçimde çözümlenmelerine yardım edip, dostça davranan,

neşeli ve etkili ders anlatarak, anlayışlı, özgüven verici ve hoş görüşlülüğüyle, öğrencilerinin davranışlarını izleyip, örnek alıp, yakınlık kurduğu ve rol model öğretmenidir (Gülay, 2006).

2.1.2. Beden eğitimi ve spor öğretmenin mesleki yeterlikleri

Beden eğitimi ve spor öğretmenin temel vazifeleri aşağıda belirtildiği gibidir (Yuvacı, 2015):

1. Ders işleyeceği dersliklerin yapısına göre, eğitim ve öğretim uygulama planını oluşturur,
2. Beden eğitimi ve spor dersleriyle ilgili belirlenen ders saatlerinde hazırladığı plan dahilinde öğrencilerine dersin kazanımına uygun şekilde bilgi ve becerilerini kazandırır,
3. Eğitim verdiği öğrencilerinin başarı durum ve seviyelerini geliştireceği uygulamalar yapar,
4. Okullarda yapılan eğitici kol çalışmalarında aktif görev alıp, öğrencilerin beceri, seviye ve yeteneklerini geliştirici etkinlikler düzenlemek,
5. Eğitim verdiği öğrencilerin, gelişim seviyelerini izleyerek, ortaya çıkarabilecekleri problemlere uygun çözüm yolları bulmak,
6. Öğretmen alan bilgisiyle ilgili güncel gelişmeleri takip ederek bunların uyguladıkları faaliyetlerde nasıl yansıtılabilecekleri hakkında üstlerine kendi fikir ve görüşlerini sunmak,
7. Görev yaptığı okulda disiplin ve düzeni en güzel biçimde uygulamaya çalışır,
8. Danışmanlık yaptığı sınıfın öğrencilerine, alan belirleme ve ders seçimi hususunda yol gösterir ve idare ile iletişim kurmalarını sağlar,

Beden eğitimi ve spor öğretmeni, dersinde işleyeceği konuyu teorik olarak ilk etapta kendi anlatıp uygulamasını en iyi biçimde göstermelidir. Düzen ve kuralları tüm öğrencilerin anlayacağı bir dilde ve biçimde vermelidir. Giyim kuşam, tutum ve davranışları ile örnek bir insan olup öğrencilerinin sempatisini, güvenini, sevgi ve saygısını kazanabilmelidir. Beden eğitim ve spor öğretmenleri görev yaptığı kurum dışındaki yetişkin ve gençlerin katıldığı sportif faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin uygulandığı alanları da göz ardı etmeyerek, eğitim verdiği okuldaki sporcu kişiliğini ve ruhunu dış dünyaya yansıtarak, etkili olması için en iyi biçimde çalışmalıdır (Kale ve Erşen, 2011).

2.2. Tutum

Tutum kelimesi, Latince kökeninde “harekete hazır” anlamını taşımaktadır. Günümüzde ise tutum kelimesi bir yapı şeklinde görülmekte ve doğrudan gözlenirse de davranıştan önce gelen ve davranışlarımıza rehberlik eden bir yapı şeklinde görülmektedir (Arkonaç, 1998).

Diğer bir deyişle tutum; kişinin kendisine veya etrafındaki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da duruma karşı deneyim, motivasyon ve tecrübelerine dayanarak oluşturduğu zihinsel, duygusal ve psikomotor bir davranış ön eğilimidir (İnceoğlu, 2000).

Başka bir tanımda ise tutum; kişinin belirli bir bireyi, grubu, kurumu veya bir fikri kabullenme ya da reddetme biçiminde gözlenen, duygusal bir hazır oluş biçimi veya eğilimidir (Özgüven, 2000). Tutumlar bir kişinin kazandığı kişilik özelliklerinin bir parçasıdır ve öteki kazanılmış kişilik özellikleri gibi klasik veya edimsel koşullanma yoluyla veya modellerin izlenmesi ve taklit edilmesi yolu ile öğrenilmişlerdir (Morgan, 2000). Tutumu direkt gözlemek mümkün değildir. Fakat kişinin gözlenebilen tutumlarından dolayı şekilde varsayıldığını ve o kişiye ithaf edilen bir eğilim şeklinde değerlendirilebilir (Kağıtçıbaşı, 1999).

İşlevselcilere göre, kişi kendi ihtiyaçlarına uygun nesnelere yönelik pozitif tutum oluşturur. Bu görüşe göre kişinin bir nesneye yönelik tutumları pozitifse o nesne bireyin ihtiyaçlarını karşılıyor anlamına gelmektedir (Erden, 1998).

2.2.1.Meslek

Meslek, bireyin hayatını sürdürebilmesi için yaptığı ve çoğunlukla verimli bir eğitim sürecinden sonra bireylerin kendilerini iş hayatına hazırladıkları, sürecin sonucunda ise eğitim aldıkları alanla alakalı bilgi, beceri ve deneyim kazandıkları unvana verilen isimdir (Gülüm, 2019).

TDK'ye göre mesleğin açılımı; "Belli bir eğitim süreci ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, bireylere faydalı mal üretmek, hizmet sunmak ve bunun karşılığında maddi gelir elde etmek amacıyla, kendine özgü özel bir ihtisas alanı içinde gerçekleştirilen iş biçiminde ifade edilmiştir.

2.2.2. Mesleki tutum

İnsanlar doğal yaşam içinde mesleklerine karşı birçok düşünsel ve duyuşsal bakımdan psikolojik yüklemelerde bulunarak ve zaman içinde bu yüklemeleri hareketlerine yansıtarak zamanla meslekleri hakkında bir tutum oluşturmaktadırlar. Bu şekilde her birey icra ettiği meslek ile ilgili olarak bariz davranışlar geliştirecektir. Bahsi geçen davranışların aynı mesleği icra etmekte olan diğer kişilerce de gösterilmesi olasıdır. Aynı mesleği icra eden kişilerin meslekleriyle ilgili ortak davranışlarda bulunması ve geliştirmesi meslekle alakalı tutumlar şeklinde söylenebilir. Bu durum bütün kişilerin aynı şekilde bir tutum içinde oldukları anlamına gelmemektedir. Fakat aynı meslek grubundaki bireylerin davranışlarında doğrudan olmasa da tutumlarında ortak noktalara rastlamak mümkündür (Durmuşoğlu-Saltalı, Arslan ve Budak, 2012).

2.2.3. Mesleki tutumu etkileyen faktörler

Mesleklerle alakalı tutumların, mesleğin gerekliliklerini yaparken önemli bir etkiye sahip olduğu gözlenmektedir. Meslek sahibi bireylerin mesleğini geliştirme, mesleğinin başka bireyler tarafından icra edilmesini engelleme, meslektaşları ile bilgi alışverişinde bulunma, mesleki alanın korunması, bir meslek olarak insanlar tarafından tanınma ve saygınlık kazanma gibi durumlarda mesleki dayanışma ve bilgi alışverişinde bulunma durumu mesleki tutuma doğrudan etki etmektedir. Bununla beraber mesleğe gösterilmesi gereken hassasiyet bakımından kişiler arasında az çok değişiklikler de bulunmaktadır (Korkmaz, 2009).

Öğrenme ile kazanılan, kişinin davranışlarına şekil veren, karar verme esnasında yanlılığa sebep olan bir durumdur. Bir nesne ya da olaya karşı oluşturduğumuz tutum eğer pozitif ise onunla alakalı kararlarımızın pozitif olma ihtimali, eğer tutumumuz negatifse onunla ilgili kararlarımızın negatif olma ihtimali vardır (Sakin, 2007).

Bireyin tutumları gözle görülmez ancak kişinin davranışları gözlenerek bir objeyle alakalı tutumuyla ilgili fikir geliştirilebilir. Bu duruma örnek olarak; bir öğrencinin sadece coğrafya ödevlerini yapmaması ve coğrafya derslerine devamsızlığı o öğrencinin coğrafya dersine karşı negatif bir tutum geliştirdiğini gösterir. Bir obje veya bir olaya karşı oluşturduğumuz tutum eğer pozitif ise, onunla alakalı kararlarımızın pozitif olma olasılığı, eğer tutumumuz negatif ise, onunla alakalı kararlarımızın negatif olma ihtimali yüksektir. Tutumlarımız ileriye yönelik karar verirken belirleyici bir nitelik taşımaktadır (Ülgen, 1995).

2.2.4. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve önem

Öğretmenin öğrencilerine etki eden en önemli kişilik niteliklerinden biri tutumlarıdır. Öğretmenlerin bir olaya, duruma ya da kişiye karşı gösterdiği tepki öğrencileri fazlasıyla etkilemektedir (Sakin, 2007). Öğretmenin düşünsel yönden tutumu, duyuşsal tepkileri, farklı alışkanlıkları öğrenciyi etkilemektedir (Wang, 2004).

Öğretmenlik kişilik meslek alanıdır. Herhangi bir meslek alanında başarı göstermek için gerekli donanım, bilgi ve beceriyi uzmanlık seviyesinde kazanmak yeterli olmaktadır. Kişinin hayatının; tutum, tavır ve fiillerinin meslek başarısıyla bir ilişkisi olmak zorunda değildir. Fakat öğretmenin her davranışı, her tutumu ve her tavrı kişinin öğretmenlik meslek nitelikleri ile alakalıdır ve başarısını direkt etkilemektedir. Öğretmen, her yönüyle kendilerini yetiştirmesine rehberlik yaptığı öğrencilerine ve topluma örnek teşkil etmektedir (Ataüenal, 2003).

Öğretmenlik yapacak bireylerin eğitim yaşamında ve öncesinde öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları mesleğindeki tutumları belirleyecektir. Öğretmen meslek eğitimine başlamadan evvel kişinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının meydana gelmesinde içinde yaşadığı

toplumun ve kişinin yakın çevresinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları fazlasıyla önem arz etmektedir (Çetin, 2003).

Öğretmenlerin mesleklerine karşı tutumları, mesleki tutumlarının en önemli unsurlarından biri olması sebebiyle öğretmenlerin mesleklerini algılayış şeklini yansıtır. Bu sebeple öğretmenlerin öğrencilik dönemlerindeki öğrenme süreçleri, kendi mesleki anlayışlarına temel oluşturmaktadır ve bu kazanımların mesleklerine karşı pozitif tutumlar kazandıracak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Öğretmen adayları mesleklerine karşı pozitif tutumlar geliştirerek yetiştirilebilirlerse, öğretmen oldukları zaman, öğrencilere karşı çok daha pozitif davranışlar sergilerler, yapılandırmacı olurlar, araştırmacı olup yaratıcı düşünür ve yenilikleri öğrenme ortamına rahatlıkla aktarırlar, pozitif tutumları el-yüz hareketleri, jest ve mimiklerine yansır. Öğrencileri kolay bir şekilde motive ederler, öğrencilere candan ve samimi davranırlar, sert kuralcı olmazlar, zamanlarını verimli kullanırlar, mesleklerini zevkle yaparlar, işlerini severler, öğretmenin görev, yetki, sorumluluk ve rollerini en iyi biçimde üstlenebilirler (Çeliköz ve Çetin, 2004).

2.2.5. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleğine ilişkin tutum ve önem

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği üzerine yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde, mesleki tutumun çok sık ele alınan bir değişken olmadığı sonucu tespit edilmiştir. Her ne kadar beden eğitimi ve spor dersi öğretmenliği temelli çalışmalarda geleceğe ilişkin tutum ya da ders tutumu gibi tutum değişkeninin farklı varyasyonları ele alınsa da mesleki tutum değişkeni göz ardı edilmiştir. Bu durumun esas sebebi, mesleki tutum değişkeninin uzun yıllardır pek çok örneklem bağlamında değerlendirilmesi olabilir. Bu sebeple, beden eğitimi ve spor öğretmenliği temelli çalışmalarda, daha özgün bir araştırma ortaya koyabilmek için mesleki tutum değişkeni ele alınmamış olabilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliğini mesleki tutum bağlamında değerlendiren sınırlı sayıda çalışmadan biri Eroğlu (2013) tarafından yürütülen araştırmadır. Bu araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki saptanamamıştır. Araştırmadan elde edilen bir başka sonuçta ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öz-yeterlilikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Gülüm (2009) tarafından yapılan araştırmada ise, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum saygı ve kaygı düzeylerine farklı birçok değişkenin etki ettiği anlaşılmış, iletişim beceri düzeylerini etkileyen bir değişkene rastlanılmamıştır. Sportif aktivite yapan ve çalışma koşulları iyi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleğe karşı olumlu tutum ve davranış geliştirdikleri sonucuna varılmıştır.

2.3. İş Doyumu

2.3.1. İş doyumu kavramı

Çalışmak insanlar için sadece işe gitmek, emek ve duyuşsal gücünü işi için kullanmak ve bunun karşılığında kazanç sağlamak değildir. Sosyal yaşam içinde bir yer bulmayı amaçlayan iş yaşamı hangi kesimden ve düzeyden olursa olsun bireye bir konum kazandırırken, aynı zamanda iş yaşamı kişiye sosyalleşebileceği bir çevre sağlamaktadır. Bireyin bir işte çalışıyor olması başka kişiler tarafından saygı görmesi açısından kaçınılmazdır. Sosyal çevrenin yüklediği sorumluluk ve özellikler, bireyleri birbirine ve topluma sıkı sıkıya bağlar. Çalışmak aynı zamanda, bireylerin kendi hayatları için koymuş oldukları amaçlarına ulaşmaları için bir yoldur. Dolayısıyla kişinin çalışma yaşamı hem kazanç sağlamayla alakalı hem de psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamayla alakalıdır. Bundan ötürü kişi bu gereksinimleri karşıladığı miktarda doyum sağlayıcılığı inkâr edilemez bir gerçektir (Salman, 2017).

İş doyumu kişinin çalıştığı ortamdan memnun olması manasına gelmektedir. İş tatmini, çalışan bireyi iş ve işle alakalı boyutlarla ilgili duygularının yanıtı olduğu dile getirilebilir. Motowidlo'ya göre iş doyumu iş çevresinin kişiyi memnun etmesidir. Balcı (1985)'ya göre ise iş doyumu, çalışanın kişisel nitelikleri ile iş çevresinin ortak etkisi şeklinde ifade edilmektedir. Bireyin kendi değerlerinin iş yerinde gerçekleşmesi bununla ilgili hisleri, cinsiyeti, yaşı, kişiliği, eğitimi vb. kişisel nitelikleri ve kazandığı ücret, yaptığı iş, iş çevresi gibi işlevsel değerlerin işlevi ve ortak etkisidir (Balcı, 1985).

Çalışanın yaptığı işe karşı tatmini pozitif ise iş doyumu artar aksi durumda ise düşük çıkacaktır. Başka bir deyişle iş doyumu, çalışanın yaptığı işten aldığı maddi ve manevi faktörlere karşı göstermiş olduğu olumlu ve olumsuz bir davranıştır. Bu anlamda kişinin yaptığı işten aldığı maddi ve manevi etmenleri değerlendirmesi anlamına gelmektedir. Bu tanımdan da iş doyumunu kişinin yaptığı işten aldığı zevk şeklinde değerlendirebiliriz. Bireyin işini ve iş yaşamını değerlendirirken istekleri ve sonuçları karşılaştırması neticesinde iş tatmini meydana gelir veya gelmez (Dil, 2005).

Dubrin (1974) ise iş doyumunu iş ile alakalı bütün faktörlerin duyuşsal karşılığı şeklinde açıklamaktadır. İş doyumuyla alakalı yapılan açıklamaların ortak paydası işleriyle alakalı pozitif bir algının meydana gelmesidir. Algı çoğaldıkça iş doyumu da artmaktadır (Akt.Salman, 2017).

İş doyumu, bireylerin yaptıkları işe karşı oluşturmuş oldukları genel tutumlarıdır. Bu tutumlar olumlu olabileceği gibi olumsuzda olabilmektedir. Buradan hareketle bu tutumların olumlu olması iş doyumu olumsuz olmazsa iş doyumunu olumsuzluğunu meydana getirmektedir. Ayrıca kişinin ihtiyaçları ve bireysel değerleriyle yaptıkları alakalıysa iş doyumunu pozitif yönde etkilemektedir. Dolayısıyla iş doyumu işin başka açılarla geliştirilen tutumların tamamıdır (Erdoğan, 1996).

2.3.2. İş doyumunu etkileyen faktörler

İş doyumuna etki eden kişisel değişkenleri yaş, cinsiyet, rütbe, kıdem, eğitim durumu ve medeni hal şeklinde sıralayabiliriz.

Yaş ile iş doyumunu arasında pozitif bir bağlantı kurulabilir. Yapılan araştırmalarda işe yeni başlayan 20'li yaşlardaki kişilerde işten beklentilerinin fazla olması sebebiyle iş doyumunu az düzeyde, 30'lu yaşlardaysa işe ve iş çevresine alışmasıyla ilgili olarak iş doyumunu artmaya başlamakta 40'lı yaşlardaysa iş doyumunu en yüksek seviyeye ulaşmakta ve 50'li yaşlar itibari ile çalışanlar emeklilik dönemine girmekte bundan dolayı da işten beklentileri düşmektedir (Çimen ve Şahin, 2000; Keser, 2006).

İş doyumuyla alakalı olarak cinsiyet etmeni kadınlar tarafından önem teşkil ettiği yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Kadınların iş yaşamları ikinci işleri şeklinde görülmektedir. Birinci işleri ev işleri şeklinde ifade edilmekte ve kadınlar erkelere oranla daha az ücret karşılığında çalışmaktadırlar. Bu nedenle kadınların iş yaşamlarından fazla beklentileri olmaması bundan ötürü de iş doyum seviyeleri daha fazla çıkmaktadır (Kılıç, 2008; Başaran, 2017).

Kıdem, kişinin çalışma süresini ortaya koyan en önemli faktördür. Dolayısıyla da bir iş yerinde uzun yıllar çalışanların yaptıkları işten duymuş oldukları doyumunda fazla olması beklenir (Gezici, 2007).

İş doyumuna etki eden bir diğer kişisel etmen ise kişinin eğitim durumudur. Kişi eğitim durumuyla iş doyumunu arasında çift taraflı bir ilişki vardır. Bu ilişki pozitif veya negatif biçimde gerçekleşebilmektedir. Aynı işte çalışan farklı eğitim durumundaki çalışan kişilerin yaptıkları işten aldıkları doyum da farklılaşmaktadır. Bireyin eğitim durumu yüksek yaptığı işin niteliği düşükse iş doyumunu da azalmaktadır (Başaran, 2017). Başka bir durumda ise; eğitim durumunun yükselmesi yapılan işten alınan hazzın yükselmesine neden olmaktadır (Baysal ve Tekarslan, 1987).

Kişinin medeni hali de iş doyumuna etki etmektedir. Yapılan araştırmalarda bekar bireylerin evli bireylere oranla iş doyum düzeylerinin az olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeninin evli olan kişilerin sorumluluklarının fazla olması bakmakla mükellef olduğu kişi sayısının çokluğu şeklinde ifade edilmektedir (Güner, 2007; Kaya, 2007; Cengiz, 2000).

2.3.3. İş doyumunun önemi

İş doyumunu, yalnızca çalışan birey tarafından değil aynı zamanda da çalıştığı kurum bakımından da önem arz etmektedir. Çünkü bireyin çalıştığı işten aldığı doyum ile paralel hareket etmektedir (Başaran, 1992). Kişinin işinden alacağı doyum yüksek ise, işindeki verimde artacak, düşük ise de kişide işe karşı soğuma, işe devam etmekte sıkıntı çekme ve işini eksik yapma gibi durumlar meydana geleceğinden ötürü verimde azalacaktır

(Poyrazoğlu, 1992). Dolayısıyla iş doyumunu yalnızca çalışan birey için değil kurum içinde önem taşımaktadır. Bütün meslekler için bireyin yaptığı işten aldığı doyum önem arz etmektedir. Özellikle de öğretmenler için daha fazla önem taşımaktadır (Yüksel, 2009). Öğretmenlerin yaptıkları işten almış oldukları doyum arttıkça işindeki verimde artacaktır. Öğretmen mesleğinden haz duymadığında strese girecek ve bu stres neticesinde ise işiyle yeteri miktarda ilgilenemeyecektir (Çoruh, 2001; Saylan, 1998).

Bireyin işinden aldığı doyum hayatı üzerine direkt etkide bulunmaktadır. Kişi yaptığı işten memnun olmadığı takdirde doyumsuzluk kaçınılmaz olur ve bu durumun sonucunda da kişi işten kaçmanın ve başka bir iş bulmanın arayışı içine girecektir. Bu düşüncedeki kişinin sağlık problemleri yaşaması da kaçınılmazdır. İşten alınan hazzın fazla olması ise, olumlu ve sağlıklı bir hayatı beraberinde getirirken kişinin yaptığı işi sahiplenmesi ve işindeki üretimin miktarının artması ve işten ayrılma düşüncesinin olmaması manasına gelmektedir (Özkalp ve Çiğdem, 2001). Kişinin çalıştığı kurumdaki iş doyumunu ve doyumsuzluğu kurumun bünyesine elaman bulmasında da pozitif ve negatif yönde etkisi bulunmaktadır (Akbaş, 2006).

2.3.4. Öğretmenlik mesleğinde iş doyumunu

Toplumun ilerlemesi ve gelişmesinde önde gelen bireylerin başında öğretmenler gelmektedir. Öğretmen vatanının ihtiyacı olan nitelikli insan gücünü yetiştiren, ders veren, kaynak tarayan, zorlukları tanıyan ve bu zorlukları aşırp güzel ilişkiler kuran ve insanlar arası ilişkileri geliştiren kişi biçiminde ifade edilmektedir. Bu derece önem arz eden öğretmenlerin nitelikli çalışabilmeleri için birçok önlem alınıp öğretmenlerin çalışma şartları iyileştirilmelidir (Özdayı, 1990). Öğretmenlerin yaptıkları işten aldıkları hazzın çok olması verimliliğini de yükseltmekte doyumun az olması da verimliliğini düşürmektedir (Kılıç, 2003).

2.3.5. Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde iş doyumunu

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde, bu konuda pek çok çalışma yapıldığı belirlenmiştir. Örneğin; Bircan (2021) tarafından yapılan araştırmada, Covid-19 pandemi döneminde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda pandemi sürecinin biteceğine dair umutlu olma değişkeninde umutlu olanların içsel-dışsal iş doyumunu ve içsel çaresizlik boyutlarında umutsuzlara göre puanlarının anlamlı olarak yüksek bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Durna (2021) tarafından yürütölen araştırmada ise, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu incelenirken karşılaştıkları yıldırıcı davranışların etkisi incelenmiştir. Araştırma sonuçları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş

doyumunu düzeyleri ile karşı karşıya geldikleri yıldırıcı davranışlar arasında anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir.

Usufllu (2020)'nu araştırmalarında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel destek algıları ile örgütsel bağlılık ve iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişki değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinde cinsiyet ve mesleki kıdem yılı değişkenlerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle, demografik değişkenlerin beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu etkilediği söylenebilir.

2.4. Mesleki Tükenmişlik

2.4.1. Tükenmişlik

Tükenmişlik terimi ilk olarak 1970'li yıllarda ABD'de müşteri hizmetleri sektöründe çalışmakta olan kişilerin yaşadıkları mesleki sıkıntıyı dile getirmek için kullanılmıştır (Sürgevil,2006). Tükenmişlik terimi ilk defa Freudenberg 1974 senesinde enerji ve iş gücünün azalması, mesleki yıpranma, başarısız olma, mesleki istekler neticesinde bireyin iç dünyasında ortaya çıkan tükenme durumu biçiminde açıklanmıştır (Aydoğan,2014; Yılmaz, 2013).

Pines ve Aronson (2002) tükenmişlik terimini kişide, amaç kaybı, motivasyon azalması, perspektif, idealizm, istek ve enerji kaybı şeklinde ifade ederken Sürgevil (2006) ise tükenmişlik terimini bireyin enerji rezervlerinin azalması şeklinde ifade etmiştir(Yalçın, 2013;Aydoğan, 2014).

Akçamete, Kaner ve Sucuoğlu (2001)'na göre tükenmişlik terimi kişilere hizmet sunan mesleklerde çalışan bireylerin sıklıkla yaşadıkları, fiziksel, duyuşsal ve zihinsel yorgunluğa sebep olan ve bireyin enerji kaynaklarının tükenmesiyle (Sürgevil, 1989) daha çok sağlık, eğitim gibi sektörlerde çalışan bireylerin yaşamış oldukları bir durumdur (Çam, 1995). Maslach ve Leiter, (1997)'e göre en sade biçimiyle, tükenmişlik, insan ruhunun iflası, ağır ağır ve sürekli bir biçimde gelişen, insanı, kurtulması zor bir gidişata sürükleyen hastalık halidir (Sürvegil, 2006).

Cardinell (1981) tükenmişliği, "kişinin yaşamında ortaya çıkan önemli bir hastalık belirtisi; orta yaş bunalımı şeklinde ifade ederken, Shirom (1989) tükenmişlik terimini "kişisel düzeyde negatif, duyuşsal hayatı içine alan kronik ve süreğen yaşanan duygusal bir bunalım" şeklinde açıklamaktadır (Akt.Polatçı, 2007).

Bireyler arası ilişkilerde iletişim fazlasıyla önem arz etmektedir. Bireyler arası iletişimin sık ve yoğun kullanıldığı mesleklerde olumlu iletişim sağlanması için çalışan kişiler hizmet alan bireylere yeterli miktarda zaman ayırması önem arz etmektedir. İş yükünün çokluğu ve iş yerindeki stres faktörü gibi sebeplerden ötürü çalışan kişiler, hizmet alan kişilere yeterli

miktarda zaman ayırmadığı takdirde iyi bir ilişki kurulması pek mümkün değildir. Gerek hizmet alan bireyler ile gerekse iş arkadaşlarıyla olan iletişim sorunları, bireyin kendini huzursuz ve gergin hissetmesine sebebiyet vererek tükenmişlik göstergelerinin meydana gelmesine neden olmaktadır (Özmen, 2016).

2.4.2. Mesleki tükenmişliğe etki eden faktörler

Kişinin beyni, vücudu ve ruhu arasındaki dengesizlik durumunu dengeye ulaştırma çabası tükenmişlik şeklinde açıklanmaktadır. Bireyin sağlık durumuyla yakından alakalı olan bu durumun göstergeleri ve tükenmişliğe sebep olan faktörler görmezden gelinmemelidir. Yapılan birtakım araştırmalarda en iyisini yapmaya çalışan, hırslı, planlı, idealist ve fazlasıyla sorumluluk alan kişilerde tükenmişliğin daha fazla gözlemlendiği ifade edilmiştir. Tükenmişliğe ne derece yatkın olduğumuzu kişisel özelliklerimiz, kim olduğumuz, ne işle uğraştığımız ve nerede hangi şartlar altında çalıştığımız belirler (Aydoğan,2014).

Tükenmişliğe sebep olan etmenler bireysel niteliklerden kaynaklanan kişisel ve iş çevresinden oluşan örgütsel etmenler olarak gruplandırılabilir (Çağan, 2014).

Kişisel etmenler: Cinsiyet, medeni hal, yaş, eğitim düzeyi, kişilik nitelikleri, çocuk sayısı, güdülenme, işe yönelik düşünce, günlük hayatta karşılaşılan sıkıntılar, beklentileriyle baş etme yöntemleri olarak ifade edilebilir. Tükenmişlik seviyesini belirleyen kişisel etmenler bireylere göre farklılaşabilmektedir (Dinçerol, 2013).

Örgütsel etmenler: çok fazla iş yükü, az miktarda takdir ve pekiştirme, beklenti ve inançların çatışması, kontrol yetersizliği, örgütteki niteliksel bozulmalar, adaletsizlik vb. etmenler biçiminde sıralanabilir (Aslan, 2009).

Tükenmişlik teriminin yeni yeni kullanılmaya başlandığı dönemlerde, bu durum kişisel etmenlerden ötürü ortaya çıkan bir problem şeklinde görülmekteydi. Yani tükenmişliğin sebebi kişiden kaynaklanmaktaydı ve kişi problemlerini hallettiği takdirde bu durumdan kurtulabileceği düşüncesi hakimdi. Lakin zamanla tükenmişliğin yalnızca kişi merkezli olmadığı örgütsel etmenlerden ötürü de ortaya çıkabileceği fikri benimsenmiştir (Ardıç ve Polatçı, 2009).

2.4.3. Öğretmenlik ve mesleki tükenmişlik

Pek çok hizmet alanı gibi eğitim sektörü de hızlı bir şekilde değişim yaşayan dünyaya uyum sağlayabilmek ve nitelikli insan gücüne sahip olmak için öğretmenlere ihtiyaç duymaktadır (Adiloğulları, 2013). Kişiler arası birebir iletişim gerektiren çalışma alanları ve mesleki gruplarda oluşabilecek stres ve sıkıntı durumundan ötürü duyuşsal ve bedensel bakımdan kişi tükenmiş hissine kapılabilmektedir. Meydana gelen bu durum tükenmişlik şeklinde ifade

edilmektedir. Öğretmenlik mesleği doğası bakımından çok fazla bireyle yüz yüze iletişim kurmayı gerektiren bir meslek olduğu için tükenmişlik bakımından büyük risk faktörü taşımaktadır (Girgin, 2010).

Şüphesiz öğretmenler bir milleti oluşturan, biçimlendiren en temel unsurlardan biridir. Öğretmenlerin sosyal yaşamdaki rollerinin zorunluluklarını yerine getirebilmeleri, yetiştirdikleri öğrencileri gelecek nesillere her bakımdan donanımlı yetiştirmek için gerekli olan şartların oluşturulması, moral ve motivasyonlarının yüksek olması fazlasıyla önem arz etmektedir. Öğretmenlerin diğer meslek gruplarından farklı olarak iş ve iş sorumlulukları okulla, eğitim ve öğretimle sınırlı kalmayıp öğrenciler ve öğrenci velileri ile ilişkileri, bu ilişkileri yürütürken onlara rehberlik etmeleri, okul aile birliği ve veliler arasında iş birliğini oluşturmaları, mesleki sorumluluklarını icra ederken ayrıca veli, öğretmen, idareciler ve okul çevresini meydana getiren bütün kişilerle pozitif iletişim kurmaları gerekmektedir. Bu kadar sosyal iletişim ve sorumluluk altındaki öğretmenlerin mesleki bakımdan tükenmişlik yaşamaları olasıdır (Akman, 2019; Çolakoğlu, 2014).

Öğretmenlerin tükenmişlik durumları üzerine yapılan ilk çalışmalarda genel olarak öğretmenin kendisi sorumlu tutulmaktaydı, daha sonra yapılan çalışmalarda bunların yanında öğretmenin kendisini ilgilendiren kişisel niteliklerin yanında okulun nitelikleri de temel oluşturmaya başlanmıştır. Bu sebeple ilk çalışmalarda kişinin yaşı, cinsiyeti, hizmet dönemi, medeni hali gibi bireysel nitelikler üstünde yapılan çalışmalar fazla iken okul boyutuyla ilgili çalışmalar yeterli değildir (Dorman, 2003).

2.4.4. Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde mesleki tükenmişlik

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde; Dilekçi (2022) tarafından yapılan araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel sinizm ile mesleki tükenmişliklerinin arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda, cinsiyet, yaş, gelir durumu, mesleki kıdem, spor lisesinde çalışma süresi, spor lisesi türü, öğrencilerin akademik yeterliliği değişkenleri arasında örgütsel sinizm, mesleki tükenmişlik ve örgütsel adanmışlıklarında herhangi bir anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Balcı (2021)'nın araştırmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin duygusal zekâ düzeyleri ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonunda, duygusal zekâ ile tükenmişlik arasında negatif yönde orta düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca tükenmişliğin duygusal zekâ tarafından anlamlı düzeyde yordandığı ve varyansının %35'ini açıkladığı belirlenmiştir.

Aksoy (2021)'un araştırmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin gelecek algısı ile mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonunda, gelecek zaman

algısı ölçeği bağlılık, hız ve genişlik alt boyutlarıyla tükenmişlik envanteri ölçeği toplam boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu bağlamda, gelecek zaman algısının mesleki tükenmişlikleri arasında doğru orantı bulunduğu söylenebilir.

2.5. Araştırma Konusu ile İlgili Yurt İçinde Yapılmış Çalışmalar

Kuru (2022) tarafından yüksek lisans tezinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları çeşitli değişkenler bağlamında değerlendirilmiştir. Araştırma konusundan hareketle, Ankara ilindeki özel okullarda ve devlet okullarında görev yapan 2500 beden eğitimi ve spor öğretmeninden veri toplanmıştır. İlgili veriler analiz edildiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyetlerine ve kendilerine ait bir bilgisayar olma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucu elde edilmiştir.

Dinçer (2019)'in araştırmasında, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında Muş ilindeki devlet okullarında görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında, 181 beden eğitimi ve spor öğretmeninden veri toplanmış olup ulaşılan verilerin analizinde SPSS-22 istatistik programı kullanılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kaygılarının ilk yıllarda yüksek iken zamanla azaldığı; fakat son yıllarda tekrar yükseldiği belirlenmiştir. Ayrıca, mesleki tutumun refah düzeyine bağlı olarak azalıp artış gösterdiği sonucu elde edilmiştir.

Bircan (2021) tarafından yürütülen araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu, yaşam doyumunu ve öğrenilmiş çaresizlik arasındaki ilişki değerlendirilmiş olup ilgili değişkenlerin demografik değişkenlere dayalı kıyaslaması yapılmıştır. Bu kapsamda, araştırmaya Mersin ilindeki eğitim kurumlarında görev yapan 333 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının cinsiyet ve medeni duruma göre anlamlı fark göstermediği; yaş grubuna göre ise anlamlı sonuçların yer aldığı belirlenmiştir.

Dilekçi (2022)'nin araştırmasında, spor liselerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlikleri ve örgütsel sinizm düzeyleri ele alınmıştır. Yapılan çalışmada, 461 beden eğitimi ve spor öğretmenine ulaşılmış ve elde edilen verilerin analizinde; faktör analizi, bağımsız gruplar t testi, anova analizi ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerinin cinsiyet, yaş grubu ve mesleki kıdem gibi değişkenlere dayalı olarak anlamlı bir fark göstermediği sonucu elde edilmiştir.

2.6. Araştırma konusu ile İlgili Yurt Dışında Yapılmış alışmalar

Muszkieta vd. (2018)'nin araştırmasında, Polonya'daki beden eğitimi ve spor retmenlerinin mesleki tutum düzeyleri değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme için ilkokul, ortaokul ve lise kurumlarında çalışan 282 erkek ve 298 kadın olmak üzere toplam 580 beden eğitimi ve spor retmenine ulaşılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor retmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucu elde edilmiştir. Ayrıca, mesleki tutumun sosyal yaşam ve iş hayatında da olumlu etkisinden söz edilmiştir.

Hutzler vd. (2019) tarafından yürütülen araştırmada, beden eğitimi ve spor retmenlerinin mesleki tutumları ile özyeterlikleri arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bu kapsamda, ilgili konuda yayımlanmış 75 makale değerlendirmeye alınmış ve bu makalelerin sonuçları derlenerek birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, beden eğitimi ve spor retmenlerinin mesleki tutumları ile zyeterlik düzeyleri arasında ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, ilgili ölümlerin cinsiyet, zekâ düzeyi, performans düzeyi, çevresel etmenler gibi pek çok dinamikten etkilendiği belirlenmiştir.

Mousavi vd. (2012)'nin araştırmasında, İnan'da yaşayan beden eğitimi ve spor retmenlerinin iş doyumunu düzeyleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu inceleme kapsamında, 2008-2009 eğitim ve ğretim yılında Zanjan eyaletinde görev yapan 215 öğretmene ulaşılmıştır. Araştırma sonunda, duygusal zekanın iş doyumunu ile ilişkili olduğu ve iş doyumunun empati ve sosyal beceriler gibi değişkenlerden de etkilendiği belirlenmiştir.

Panagopoulos vd. (2014)'nin araştırmasında, beden eğitimi ve spor retmenlerinin iş doyumunu düzeyleri ile mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bu kapsamda, 2012-2013 eğitim ve ğretim yılında Yunanistan'da görev yapan 135 beden eğitimi ve spor retmenine ulaşılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi ve spor retmenlerinin iş doyumuyla mesleki tükenmişlikleri arasında ters orantı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, katılımcı retmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin düşük; iş doyumunu düzeylerinin ise yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişliklerine yönelik yapılan araştırmanın metodolojik bilgileri paylaşılmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaç bağlamında, araştırmanın modeli olarak ilişki tarama modeli tercih edilmiştir. Tarama modeli olarak ifade edilen çalışmalar, araştırma öncesinde referans alınan konu ve olay özelinde katılımcıların düşünce, beceri, öz düzenleme, tutum veya saygı gibi genel özelliklerinin değerlendirmeye alındığı araştırma modeli olarak tanımlanabilir (Fraenkel ve Wallen, 2006).

Nicelik olarak büyük örneklem gruplarından elde edilen veriler kapsamında, tarama modeli araştırmalarda durum tespiti yapılmaktadır. Bu kapsamda, mekân, zaman ve sıklık gibi tanımlayıcı özellikler ele alınmaktadır. Deneme modelindeki araştırmalarda, “neden” problemi incelenirken tarama modelindeki araştırmalarda ise “ne” problemi incelenmektedir (Wellington, 2006).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim ve öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 31.845 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini, evren bilindiğinden dolayı olayın gerçekleşme olasılığına göre örneklem büyüklüğünü veren formülle hesaplanmıştır.

$$n = (N \cdot p \cdot q \cdot Z^2) / [(N-1) \cdot d^2 + p \cdot q \cdot Z^2]$$

$n = (N \cdot p \cdot q \cdot Z^2) / [(N-1) \cdot d^2 + p \cdot q \cdot Z^2]$ formülünde; n, örneklem büyüklüğü; N, evren büyüklüğü; p, ölçülen özelliğin evren büyüklüğü içinde bulunma olasılığı; q, ölçülmek istenen özelliğin evren büyüklüğü içerisinde bulunmaması olasılığı; Z, %95 güven düzeyinde Z test değerini (1,96); d, hata payını (0,05) ifade etmektedir. Buna göre;

$$\begin{aligned} n &= [(31,845) \cdot (0,5) \cdot (0,5) \cdot (1,96)^2] / [(31,844) \cdot (0,05)^2 + (0,5) \cdot (0,5) \cdot (1,96)^2] \\ n &= (30,571) / (79,61 + 0,96) \\ n &= 379,43 \end{aligned}$$

Tablo 3.1. Araştırmanın örneklem büyüklüğü

	p	q	Z	d
N=31.845 n=379,43	0,5	0,5	1,96	0,05

%95 Güven aralığında %5 hata payı için tespit edilen örneklem sayısı 380 olarak belirlenmiştir. Bu çalışma için en az 379 kişilik bir örneklem sayısına ulaşmak gerekmektedir. Çok sayıda katılımcıya ulaşmanın daha güvenilir sonuçlar vereceği göz önüne alındığında, araştırmaya 522 beden eğitimi ve spor öğretmeninin katılımı sağlanmıştır.

Araştırmanın örnekleme belirlenirken kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örnekleme yöntemi, evrenden seçilen örneklemin araştırmacının yargılarına belirlendiği tesadüf olmayan örnekleme yöntemidir.

Tablo 3.2. Örneklemin demografik özellikleri

Değişken	Grup	f	%	% (c)
Cinsiyet	Kadın	203	38.9	38.9
	Erkek	319	61.1	100.0
Yaş Grubu	30 yaş ve daha az	123	23.6	23.6
	31-40 yaş	219	42.0	65.6
	41 yaş ve üzeri	180	34.4	100.0
Medeni Durum	Bekar	160	30.7	30.7
	Evli	362	69.3	100.0
Refah Durumu	Orta	322	61.7	61.7
	İyi	200	38.3	100.0
Öğrenim Durumu	Lisans	443	84.9	84.9
	Lisansüstü	79	15.1	100.0
Toplam		522	100.0	100.0

Tablo 3.2'ye göre, katılımcılar ağırlıklı olarak; erkek (%61.1), 31-40 yaş grubunda (%42.0), evli (%69.3), orta düzeyde reha sahip (%61.7) ve lisans mezunu (%84.9) öğretmenlerden oluşmaktadır.

Tablo 3.3. Örneklemin mesleki özellikleri

Değişken	Grup	f	%	% (c)
Mesleki Kıdem	5 yıl ve daha az	150	28.7	28.7
	6-10 yıl	122	23.4	52.1
	11-15 yıl	83	15.9	68.0
	16-20 yıl	66	12.6	80.7
	21 yıl ve daha fazla	101	19.3	100.0
Çalışılan Okul Türü	Ortaokul	297	56.9	56.9
	Lise	225	43.1	100.0
Haftalık Ders Saati	15 ders ve daha az	72	13.8	13.8
	16-20 ders	146	28.0	41.8
	21-25 ders	150	28.7	70.5
	26-30 ders	111	21.3	91.8
	30 dersten fazla	43	8.2	100.0
Öğrenci Sayısı	100 öğrenci ve daha az	126	24.1	24.1
	101-200 öğrenci	98	18.8	42.9
	201-300 öğrenci	105	20.1	63.0
	301-400 öğrenci	99	19.0	82.0
	401 öğrenci ve daha fazla	94	18.0	100.0
Okuldaki Beden Eğitimi Öğretmeni Sayısı	1 öğretmen	185	35.4	35.4
	2 öğretmen	138	26.4	61.9
	3 öğretmen daha fazla	199	38.1	100.0
Mobbinge Uğrama	Evet	74	14.2	14.2
	Hayır	448	85.8	100.0
Meslekte Başarılı Hissetme	Evet	489	93.7	93.7
	Hayır	33	6.3	100.0
Öğr. Yap. Yer. Bir. Memnun Olma	Evet	428	82.0	82.0
	Hayır	94	18.0	100.0
Emekli Olana Kadar Öğr. Yapma Düşüncesi	Evet	421	80.7	80.7
	Hayır	101	19.3	100.0
Bir Şans Daha Olsa Öğr. Olma İsteği	Evet	419	80.3	80.3
	Hayır	103	19.7	100.0
Ek İş Yapma Durumu	Evet	105	20.1	20.1
	Hayır	417	79.9	100.0
Toplam		522	100.0	100.0

Tablo 3.3'e göre, katılımcılar ağırlıklı olarak; 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip (%28.7), ortaokul kademesinde çalışan (%56.9), haftalık 21-25 arasında dersi bulunan (%28.7), 100 ve daha az sayıda öğrencisi olan (%24.1), okulunda 3 ve daha fazla beden eğitimi ve spor öğretmeni bulunan (%38.1), mobbinge uğramamış (%85.8), mesleğinde başarılı hisseden (%93.7), öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olan (%82.0), emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi bulunan (%80.7), bir şans daha olsa tekrar öğretmen olmak isteyen (%80.3) ve ek iş yapmayan (%79.9) öğretmenlerden oluşmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada online anket yöntemi kullanılmış ve nicel olarak veriler toplanmıştır.

3.3.1. Kişisel bilgi formu

Örnekleme oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerin demografik özelliklerini ve mesleki bilgilerini tespit edebilmek amacıyla kullanılmıştır (Ek-2). Bu form, araştırma sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu; cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, refah durumu, öğrenim durumu, mesleki kıdem, çalışılan okul türü, haftalık ders saati, öğrenci sayısı, görev yapılan okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısı, mobbinge uğrama durumu, mesleğinde başarılı hissetme durumu, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesi ve ek iş yapma durumuna ilişkin sorulardan oluşmaktadır.

3.3.2. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği

Örnekleme oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarını tespit edebilmek amacıyla kullanılmıştır (Ek-3). Bu ölçek, Ünlü (2011) tarafından geliştirilmiştir.

Bu ölçek, 23 maddeden oluşan bir ölçektir. Katılımcıların ilgili yargılara 1 ile 5 arasında derecelendirme yapmaları istenmektedir. Bu bağlamda, ölçeğin puanları 23 ile 115 arasında değişiklik göstermektedir. Ölçeğin saygı ve kaygı olmak üzere 2 boyutu bulunmaktadır. Bu boyutların Cronbach's α güvenilirlik katsayıları bu araştırmada, şu şekilde bulunmuştur:

Tablo 3.4. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin güvenilirlik analizleri

Ölçek	Boyut	Cronbach's α	Güvenirlik Düzeyi
Mesleki Tutum	Toplam	.86	Yüksek
	Saygı	.77	Orta
	Kaygı	.73	Orta

Tablo 3.4'e göre, katılımcıların mesleki tutum düzeylerine ait toplam puan ölçümleri yüksek; saygı ve kaygı boyutlarına ilişkin ölçümler ise orta düzeyde güvenilirlerdir.

3.3.3. İş doyumu ölçeği

Örnekleme oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarını tespit edebilmek amacıyla kullanılmıştır (Ek-4). Bu ölçek, Gündüz (2008) tarafından geliştirilmiştir.

İş Doyumu Ölçeği, 19 maddeden oluşan bir ölçektir. Katılımcıların ilgili yargılara 1 ile 5 arasında derecelendirme yapmaları istenmektedir. Bu bağlamda, ölçeğin puanları 19 ile 95 arasında değişiklik göstermektedir. Ölçeğin örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim olmak üzere 3 boyutu bulunmaktadır. Bu boyutların Cronbach's α güvenilirlik katsayıları bu araştırmada, şu şekilde bulunmuştur:

Tablo 3.5. İş doyumu ölçeğinin güvenilirlik analizleri

Ölçek	Boyut	Cronbach's α	Güvenirlik Düzeyi
İş Doyumu	Toplam	.94	Yüksek
	ÖİÇKSG	.89	Yüksek
	Bireysel Faktörler	.89	Yüksek
	Örgütsel İletişim	.87	Yüksek

Tablo 3.5'e göre, katılımcıların iş doyumu düzeylerine ait toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarına ilişkin ölçümler yüksek düzeyde güvenilirliktedir.

3.3.4. Maslach tükenmişlik envanteri

Örnekleme oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerini tespit edebilmek amacıyla kullanılmıştır (Ek-5). Bu ölçek, Maslach, Jackson ve Schwab (1981) tarafından geliştirilmiş ve İnce ve Şahin (2015) tarafından Türkçe uyarlaması yapılmıştır.

Bu envanter, 22 maddeden oluşan bir ölçektir. Katılımcıların ilgili yargılara 0 ile 6 arasında derecelendirme yapmaları istenmektedir. Bu bağlamda, ölçeğin puanları 0 ile 132 arasında değişiklik göstermektedir. Ölçeğin duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı olmak üzere 3 boyutu bulunmaktadır. Bu boyutların Cronbach's α güvenilirlik katsayıları bu araştırmada, şu şekilde bulunmuştur:

Tablo 3.6. Maslach tükenmişlik envanterinin güvenilirlik analizleri

Ölçek	Boyut	Cronbach's α	Güvenirlik Düzeyi
Mesleki Tükenmişlik	Toplam	.78	Orta
	Duygusal Tükenme	.70	Orta
	Duyarsızlaşma	.73	Orta
	Kişisel Başarı	.74	Orta

Tablo 3.6'ya göre, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerine ait toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı boyutlarına ilişkin ölçümler orta düzeyde güvenilirdir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırma sürecinde toplanan veriler, SPSS-25 programında analiz edilmiştir. Öncelikle araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin demografik özelliklerine ve mesleki bilgilerine frekans ve yüzde değerleri hesap edilmiştir.

Örneklemin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri analiz edilmeden önce normal dağılım varsayımını karşılama durumu ele alınmıştır. Normallik kontrollerinde Kolmogorov-Smirnov testi ve çarpıklık-basıklık değerleri kullanılabilir (Büyüköztürk, 2010).

Tablo 3.7. Araştırma verilerine ait Kolmogorov-Smirnov testi

Ölçek	Boyut	İstatistik	df	p
Mesleki Tutum	Toplam	.143	522	.000
	Saygı	.175	522	.000
	Kaygı	.118	522	.000
İş Doyumu	Toplam	.052	522	.002
	Ör. İklimi, Çal. Koş. ve Sos. Görünüm	.055	522	.001
	Bireysel Faktörler	.104	522	.000
	Örgütsel İletişim	.074	522	.000
Tükenmişlik	Toplam	.106	522	.000
	Duygusal Tükenme	.097	522	.000
	Duyarsızlaşma	.163	522	.000
	Kişisel Başarı	.068	522	.000

Tablo 3.7'deki Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları anlamlı bulunmuştur ($p < .05$). Dolayısıyla, araştırma verileri normal dağılım göstermemektedir (Büyüköztürk, 2010).

Tablo 3.8. Araştırma verilerine ait çarpıklık ve basıklık değerleri

Ölçek	Boyut	Çarpıklık	Basıklık
Mesleki Tutum	Toplam	-1.74	-1.33
	Saygı	-1.15	1.88
	Kaygı	-1.15	2.05
İş Doyumu	Toplam	-1.30	-1.42
	Ör. İklimi, Çal. Koş. ve Sos. Görünüm	-1.17	-1.59
	Bireysel Faktörler	-1.73	1.06
	Örgütsel İletişim	-1.23	-1.43
Tükenmişlik	Toplam	1.28	3.85
	Duygusal Tükenme	1.63	-1.09
	Duyarsızlaşma	1.33	1.70
	Kişisel Başarı	-1.58	1.82

Büyüköztürk (2013)'e göre, bir araştırmadaki çarpıklık ve basıklık değerlerinin normal dağılım varsayımını karşılaması için ilgili değerlerin -1,0 ile +1,0 arasında olması gerekmektedir. Tablo 3.8'e göre, araştırma verilerinin çarpıklık ve basıklık değerlerinin genelinde normal dağılım varsayımını karşılamadığı söylenebilir.

Kolmogorov-Smirnov testi ve çarpıklık basıklık değerleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, araştırmada normal dağılım belirlenmemiştir. Ayrıca, veri dağılımlarına ilişkin grafikler değerlendirildiğinde; verilerin normal dağılım göstermediği saptanmıştır. Verileri normal dağılım göstermeyen araştırmalarda non-parametrik analizler kullanılmaktadır (Kul, 2014). Bu sebeple, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeyleri analiz edilirken Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi ve Spearman Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişliklerine yönelik elde edilen analiz sonuçları paylaşılmıştır. Yapılan analizlerde mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişlik hem demografik ve mesleki bilgilere göre karşılaştırılmış hem de bu değişkenler arasındaki korelasyonel ilişki incelenmiştir.

4.1. Mesleki Tutum Düzeyine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları demografik değişkenlere ve mesleki bilgilere göre karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalarda, 2 gruplu değişkene dayalı mukayeseler Mann Whitney U Testi; 'den fazla gruplu mukayeseler ise Kruskal Wallis H Testi ile yapılmıştır.

Tablo 4.1. Mesleki tutumun cinsiyete göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Kadın	203	260.52	52886.50	32180.50	.91
	Erkek	319	262.12	83616.50		
Saygı	Kadın	203	261.98	53182.00	32281.00	.95
	Erkek	319	261.19	83321.00		
Kaygı	Kadın	203	257.12	52195.50	31489.50	.60
	Erkek	319	264.29	84307.50		

Tablo 4.1'e göre, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları cinsiyete göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=32180.50; p=.91); Saygı: (u=32281.00; p=.95); Kaygı: (u=31489.50; p=.60)].

Tablo 4.2. Mesleki tutumun yaş grubuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tutum (Toplam)	30 yaş ve daha az	123	248.45	2.47	.29	-
	31-40 yaş	219	257.84			
	41 yaş ve üzeri	180	274.88			
Saygı	30 yaş ve daha az	123	274.72	1.68	.43	-
	31-40 yaş	219	252.91			
	41 yaş ve üzeri	180	262.92			
Kaygı	30 yaş ve daha az	123	236.15	5.03	.05	-
	31-40 yaş	219	260.23			
	41 yaş ve üzeri	180	280.37			

Tablo 4.2'ye göre, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları yaş grubuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($\chi^2=2.47$; $p=.29$); Saygı: ($\chi^2=1.68$; $p=.43$); Kaygı: ($\chi^2=5.03$; $p=.05$)].

Tablo 4.3. Mesleki tutumun medeni duruma göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Bekar	160	248.68	39788.50	26908.50	.20
	Evli	362	267.17	96714.50		
Saygı	Bekar	160	262.90	42063.50	28736.50	.89
	Evli	362	260.88	94439.50		
Kaygı	Bekar	160	250.23	40036.50	27156.50	.26
	Evli	362	266.48	96466.50		

Tablo 4.3'e göre, katılımcıların mesleki tutumları medeni duruma göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($u=26908.50$; $p=.20$); Saygı: ($u=28736.50$; $p=.89$); Kaygı: ($u=27156.50$; $p=.26$)].

Tablo 4.4. Mesleki tutumun refah durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Orta	322	248.78	80108.00	28105.00	.01
	İyi	200	281.98	56395.00		
Saygı	Orta	322	249.45	80322.00	28319.00	.03
	İyi	200	280.90	56181.00		
Kaygı	Orta	322	250.57	80683.00	18680.00	.04
	İyi	200	279.10	55820.00		

Tablo 4.4'e göre, katılımcıların mesleki tutumları refah durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=28105.00; p=.01); Saygı: (u=28319.00; p=.03); Kaygı: (u=18680.00; p=.04)].

Tablo 4.5. Mesleki tutumun öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Lisans	443	261.53	115858.50	17484.50	.99
	Lisansüstü	79	261.32	20644.50		
Saygı	Lisans	443	262.55	116309.00	17354.00	.71
	Lisansüstü	79	255.62	20194.00		
Kaygı	Lisans	443	261.34	115775.50	17429.50	.95
	Lisansüstü	79	262.37	20727.50		

Tablo 4.5'e göre, katılımcıların mesleki tutumları öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=17484.50; p=.99); Saygı: (u=17354.00; p=.71); Kaygı: (u=17429.50; p=.95)].

Tablo 4.6. Mesleki tutumun mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tutum (Toplam)	5 yıl ve daha az	150	262.31	8.67	.07	-
	6-10 yıl	122	283.98			
	11-15 yıl	83	229.91			
	16-20 yıl	66	238.14			
	21 yıl ve daha fazla	101	274.38			
Saygı	5 yıl ve daha az	150	276.66	9.92	.04	1>4
	6-10 yıl	122	276.88			
	11-15 yıl	83	235.12			
	16-20 yıl	66	222.40			
	21 yıl ve daha fazla	101	267.64			
Kaygı	5 yıl ve daha az	150	253.63	6.91	.14	-
	6-10 yıl	122	283.26			
	11-15 yıl	83	231.93			
	16-20 yıl	66	256.83			
	21 yıl ve daha fazla	101	274.25			

Tablo 4.6'ya göre, katılımcıların mesleki tutumları mesleki kıdeme göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat saygı boyutunda 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 16-20 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip olanlardan istatistiksel

olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($x^2=8.67$; $p=.07$); Saygı: ($x^2=9.92$; $p=.04$); Kaygı: ($x^2=6.91$; $p=.14$)].

Tablo 4.7. Mesleki tutumun çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Ortaokul	297	262.05	77828.00	33250.00	.92
	Lise	225	260.78	58675.00		
Saygı	Ortaokul	297	259.37	77032.50	32779.50	.71
	Lise	225	264.31	59470.50		
Kaygı	Ortaokul	297	264.08	78430.50	32657.50	.65
	Lise	225	258.10	58072.50		

Tablo 4.7'ye göre, katılımcıların mesleki tutumları çalışılan okul türüne göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($u=33250.00$; $p=.92$); Saygı: ($u=32779.50$; $p=.71$); Kaygı: ($u=32657.50$; $p=.65$)].

Tablo 4.8. Mesleki tutumun haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	x^2	p	Games Howell
Mesleki Tutum (Toplam)	15 ders ve daha az	72	237.08	4.64	.33	-
	16-20 ders	146	249.90			
	21-25 ders	150	270.12			
	26-30 ders	111	277.46			
	30 dersten fazla	43	270.51			
Saygı	15 ders ve daha az	72	243.42	4.68	.32	-
	16-20 ders	146	245.72			
	21-25 ders	150	274.21			
	26-30 ders	111	269.86			
	30 dersten fazla	43	279.44			
Kaygı	15 ders ve daha az	72	242.55	3.58	.47	-
	16-20 ders	146	252.22			
	21-25 ders	150	266.00			
	26-30 ders	111	280.38			
	30 dersten fazla	43	260.29			

Tablo 4.8'e göre, katılımcıların mesleki tutumları haftalık ders saatine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($x^2=4.64$; $p=.33$); Saygı: ($x^2=4.68$; $p=.32$); Kaygı: ($x^2=3.58$; $p=.47$)].

Tablo 4.9. Mesleki tutumun öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tutum (Toplam)	100 ve daha az	126	236.13	7.79	.10	-
	101-200 öğrenci	98	264.99			
	201-300 öğrenci	105	262.10			
	301-400 öğrenci	99	259.62			
	401 ve daha fazla	94	293.18			
Saygı	100 ve daha az	126	245.17	5.77	.22	-
	101-200 öğrenci	98	269.85			
	201-300 öğrenci	105	252.16			
	301-400 öğrenci	99	256.53			
	401 ve daha fazla	94	290.36			
Kaygı	100 ve daha az	126	239.95	5.88	.81	-
	101-200 öğrenci	98	257.93			
	201-300 öğrenci	105	266.19			
	301-400 öğrenci	99	261.34			
	401 ve daha fazla	94	289.04			

Tablo 4.9'a göre, katılımcıların mesleki tutumları öğrenci sayısına göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($\chi^2=7.79$; $p=.10$); Saygı: ($\chi^2=5.77$; $p=.22$); Kaygı: ($\chi^2=5.88$; $p=.81$)].

Tablo 4.10. Mesleki tutumun okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tutum (Toplam)	1 öğretmen	185	274.08	2.53	.28	-
	2 öğretmen	138	261.82			
	3 ve daha fazla	199	249.59			
Saygı	1 öğretmen	185	261.80	3.06	.22	-
	2 öğretmen	138	278.53			
	3 ve daha fazla	199	249.41			
Kaygı	1 öğretmen	185	278.90	3.85	.15	-
	2 öğretmen	138	253.42			
	3 ve daha fazla	199	250.93			

Tablo 4.10'a göre, katılımcıların mesleki tutumları okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($\chi^2=2.53$; $p=.28$); Saygı: ($\chi^2=3.06$; $p=.22$); Kaygı: ($\chi^2=3.85$; $p=.15$)].

Tablo 4.11. Mesleki tutumun mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	74	226.72	16777.50	14002.50	.03
	Hayır	448	267.24	119725.50		
Saygı	Evet	74	228.54	16912.00	14137.00	.04
	Hayır	448	266.94	119591.00		
Kaygı	Evet	74	230.00	17020.00	14245.00	.04
	Hayır	448	266.70	119483.00		

Tablo 4.11'e göre, katılımcıların mesleki tutumları mobbinge uğrama durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarında mobbinge uğramayan katılımcıların puanı mobbinge uğrayanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=14002.50; p=.03); Saygı: (u=14137.00; p=.04); Kaygı: (u=14245.00; p=.04)].

Tablo 4.12. Mesleki tutumun meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	489	270,50	132275,00	3667.00	.000
	Hayır	33	128,12	4228,00		
Saygı	Evet	489	270,10	132079,00	3862.00	.000
	Hayır	33	134,06	4424,00		
Kaygı	Evet	489	269,19	131632,50	4309.50	.000
	Hayır	33	147,59	4870,50		

Tablo 4.12'ye göre, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında mesleğinde başarılı hisseden beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı mesleğinde başarılı hissetmeyenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=3667.00; p=.000); Saygı: (u=3862.00; p=.000); Kaygı: (u=4309.50; p=.000)].

Tablo 4.13. Mesleki tutumun öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	428	273.90	117229.00	14809.00	.000
	Hayır	94	205.04	19274.00		
Saygı	Evet	428	273.65	117121.00	14917.00	.000
	Hayır	94	206.19	19382.00		
Kaygı	Evet	428	272.75	116737.50	15300.50	.000
	Hayır	94	210.27	19765.50		

Tablo 4.13'e göre, katılımcıların mesleki tutumları öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olmayanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=14809.00; p=.000); Saygı: (u=14917.00; p=.000); Kaygı: (u=15300.50; p=.000)].

Tablo 4.14. Mesleki tutumun emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	421	283.84	119498.00	11854.00	.000
	Hayır	101	168.37	17005.00		
Saygı	Evet	421	283.39	119306.50	12045.50	.000
	Hayır	101	170.26	17196.50		
Kaygı	Evet	421	280.49	118086.50	13265.50	.000
	Hayır	101	182.34	18416.50		

Tablo 4.14'e göre, katılımcıların emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarında emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi olmayanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=11854.00; p=.000); Saygı: (u=12045.50; p=.000); Kaygı: (u=13265.50; p=.000)].

Tablo 4.15. Mesleki tutumun bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	419	297.20	124525.00	6622.00	.000
	Hayır	103	116.29	11978.00		
Saygı	Evet	419	295.78	123932.50	7214.50	.000
	Hayır	103	122.04	12570.50		
Kaygı	Evet	419	291.91	122311.00	8836.00	.000
	Hayır	103	137.79	14192.00		

Tablo 4.15'e göre, katılımcıların bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı bu yönde düşüncesi olmayanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=6622.00; p=.000); Saygı: (u=7214.50; p=.000); Kaygı: (u=8836.00; p=.000)].

Tablo 4.16. Mesleki tutumun ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tutum (Toplam)	Evet	105	254.52	26725.00	21160.00	.60
	Hayır	417	263.26	109778.00		
Saygı	Evet	105	268.79	28223.00	21127.00	.58
	Hayır	417	259.66	108280.00		
Kaygı	Evet	105	246.84	25918.50	20353.50	.27
	Hayır	417	265.19	110584.50		

Tablo 4.16'ya göre, katılımcıların mesleki tutumları ek iş yapma durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tutum (Toplam): (u=21160.00; p=.60); Saygı: (u=21127.00; p=.58); Kaygı: (u=20353.50; p=.27)].

4.2. İş Doymu Düzeyine Yönelik Bulgular

Katılımcıların iş doymu düzeyleri demografik değişkenlere ve mesleki bilgilere göre karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalarda, 2 gruplu değişkene dayalı mukayeseler Mann Whitney U Testi; 2'den fazla gruplu mukayeseler ise Kruskal Wallis H Testi ile yapılmıştır.

Tablo 4.17. İş doyumunun cinsiyete göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Kadın	203	265.63	53923.50	31539.50	.62
	Erkek	319	258.87	82579.50		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Kadın	203	270.37	54884.50	30578.50	.28
	Erkek	319	255.86	81618.50		
Bireysel Faktörler	Kadın	203	258.42	52459.50	31753.50	.71
	Erkek	319	263.46	84043.50		
Örgütsel İletişim	Kadın	203	266.90	54181.50	31281.50	.51
	Erkek	319	258.06	82321.50		

Tablo 4.17'ye göre, katılımcıların iş doyumları cinsiyete göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=31539.50; p=.62); ÖİÇKSG: (u=30578.50; p=.28); Bireysel Faktörler: (u=31753.50; p=.71); Örgütsel İletişim: (u=31281.50; p=.51)].

Tablo 4.18. İş doyumunun yaş grubuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	x^2	p	Games Howell
İş Doyumu (Toplam)	30 yaş ve daha az	123	257.61	6.18	.05	-
	31-40 yaş	219	245.84			
	41 yaş ve üzeri	180	283.22			
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	30 yaş ve daha az	123	240.23	9.67	.01	3>1
	31-40 yaş	219	250.67			
	41 yaş ve üzeri	180	289.21			
Bireysel Faktörler	30 yaş ve daha az	123	279.34	6.19	.05	-
	31-40 yaş	219	241.96			
	41 yaş ve üzeri	180	273.08			
Örgütsel İletişim	30 yaş ve daha az	123	263.26	4.03	.13	-
	31-40 yaş	219	247.31			
	41 yaş ve üzeri	180	277.56			

Tablo 4.18'e göre, katılımcıların iş doyumları yaş grubuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat ÖİÇKSG boyutunda 41 yaş ve üzerindeki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 30 yaş ve daha az grubundaki öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($x^2=6.18$; p=.05); ÖİÇKSG: ($x^2=9.67$; p=.01); Bireysel Faktörler: ($x^2=6.19$; p=.05); Örgütsel İletişim: ($x^2=4.03$; p=.13)].

Tablo 4.19. İş doyumunun medeni duruma göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Bekar	160	253.73	40596.00	27716.50	.43
	Evli	362	264.94	95907.00		
Ör. İk. Çal. Koş. ve Sos. Gör	Bekar	160	262.21	41954.00	28846.00	.94
	Evli	362	261.19	94549.00		
Tablo 3.19. (Devamı)						
Bireysel Faktörler	Bekar	160	248.44	39751.00	26871.00	.94
	Evli	362	267.27	96752.00		
Örgütsel İletişim	Bekar	160	246.28	39405.50	26525.50	.12
	Evli	362	268.23	97097.50		

Tablo 4.19'a göre, katılımcıların iş doyumları medeni duruma göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=27716.50; p=.43); ÖİÇKSG: (u=28846.00; p=.94); Bireysel Faktörler: (u=26871.00; p=.94); Örgütsel İletişim: (u=26525.50; p=.12)].

Tablo 4.20. İş doyumunun refah durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Orta	322	238.17	76692.00	24689.00	.000
	İyi	200	299.06	59811.00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Orta	322	236.89	76279.50	24276.50	.000
	İyi	200	301.12	60223.50		
Bireysel Faktörler	Orta	322	244.74	78807.50	26804.50	.000
	İyi	200	288.48	57695.50		
Örgütsel İletişim	Orta	322	238.24	76712.00	24709.00	.000
	İyi	200	298.96	59791.00		

Tablo 4.20'ye göre, katılımcıların iş doyumları refah durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında iyi düzeyde reha sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı orta düzeyde refaha sahip öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=24689.00; p=.000); ÖİÇKSG: (u=24276.50; p=.000); Bireysel Faktörler: (u=26804.50; p=.000); Örgütsel İletişim: (u=24709.00; p=.000)].

Tablo 4.21. İş doyumunun öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Lisans	443	263.28	116633.50	16709.50	.52
	Lisansüstü	79	251.51	19869.50		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Lisans	443	259.29	114867.50	16571.50	.43
	Lisansüstü	79	273.87	21635.50		
Bireysel Faktörler	Lisans	443	266.46	118040.00	16540.50	.08
	Lisansüstü	79	233.71	18463.00		
Örgütsel İletişim	Lisans	443	265.59	117655.00	16565.50	.14
	Lisansüstü	79	238.58	18848.00		

Tablo 4.21'e göre, katılımcıların iş doyumları öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=16709.50; p=.52); ÖİÇKSG: (u=16571.50; p=.43); Bireysel Faktörler: (u=16540.50; p=.08); Örgütsel İletişim: (u=16565.50; p=.14)].

Tablo 4.22. İş doyumunun mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
İş Doyumu (Toplam)	5 yıl ve daha az	150	251.17	7.90	.10	-
	6-10 yıl	122	274.91			
	11-15 yıl	83	231.84			
	16-20 yıl	66	257.85			
	21 yıl ve daha fazla	101	287.40			
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	5 yıl ve daha az	150	235.33	11.57	.02	2>1
	6-10 yıl	122	275.79			
	11-15 yıl	83	244.37			
	16-20 yıl	66	265.70			
	21 yıl ve daha fazla	101	294.44			
Bireysel Faktörler	5 yıl ve daha az	150	273.86	10.93	.03	1,2>3
	6-10 yıl	122	275.52			
	11-15 yıl	83	215.34			
	16-20 yıl	66	248.60			
	21 yıl ve daha fazla	101	272.57			
Örgütsel İletişim	5 yıl ve daha az	150	257.85	3.93	.42	-
	6-10 yıl	122	264.79			
	11-15 yıl	83	239.73			
	16-20 yıl	66	258.67			
	21 yıl ve daha fazla	101	282.69			

Tablo 4.22'ye göre, katılımcıların iş doyumları mesleki kıdeme göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat ÖİÇKSG boyutunda 6-10 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip katılımcıların puanı 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden ve bireysel faktörler boyutunda 5 yıl ve daha az ile 6-10 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip katılımcıların puanı 11-15 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($\chi^2=7.90$; $p=.10$); ÖİÇKSG: ($\chi^2=11.57$; $p=.02$); Bireysel Faktörler: ($\chi^2=10.93$; $p=.03$); Örgütsel İletişim: ($\chi^2=3.93$; $p=.42$)].

Tablo 4.23. İş doyumunun çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Ortaokul	297	256.60	76210.50	31957.50	.39
	Lise	225	267.97	60292.50		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Ortaokul	297	261.43	77643.50	33390.50	.99
	Lise	225	261.60	58859.50		
Bireysel Faktörler	Ortaokul	297	251.77	74776.00	30523.00	.09
	Lise	225	274.34	61727.00		
Örgütsel İletişim	Ortaokul	297	256.87	76289.50	32036.50	.42
	Lise	225	267.62	60213.50		

Tablo 4.23'e göre, katılımcıların iş doyumları çalışılan okul türüne göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): ($u=31957.50$; $p=.39$); ÖİÇKSG: ($u=33390.50$; $p=.99$); Bireysel Faktörler: ($u=30523.00$; $p=.09$); Örgütsel İletişim: ($u=32036.50$; $p=.42$)].

Tablo 4.24. İş doyumunun haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
İş Doyumu (Toplam)	15 ders ve daha az	72	254.18	1.21	.88	-
	16-20 ders	146	258.90			
	21-25 ders	150	272.04			
	26-30 ders	111	254.36			
	30 dersten fazla	43	264.22			
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	15 ders ve daha az	72	265.83	5.99	.20	-
	16-20 ders	146	258.90			
	21-25 ders	150	273.79			
	26-30 ders	111	265.06			
	30 dersten fazla	43	211.01			
Bireysel Faktörler	15 ders ve daha az	72	248.15	11.14	.03	5>1,4
	16-20 ders	146	263.11			
	21-25 ders	150	265.98			
	26-30 ders	111	237.50			
	30 dersten fazla	43	324.71			
Örgütsel İletişim	15 ders ve daha az	72	240.01	3.10	.54	-
	16-20 ders	146	258.54			
	21-25 ders	150	273.71			
	26-30 ders	111	256.80			
	30 dersten fazla	43	277.07			

Tablo 4.24'e göre, katılımcıların iş doyumları haftalık ders saatine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG ve örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat bireysel faktörler boyutunda 30 saatten fazla haftalık dersi olan katılımcıların puanı 15 saat ve daha az ile 26-30 saat aralığında dersi olan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($\chi^2=1.21$; $p=.88$); ÖİÇKSG: ($\chi^2=5.99$; $p=.20$); Bireysel Faktörler: ($\chi^2=11.14$; $p=.03$); Örgütsel İletişim: ($\chi^2=3.10$; $p=.54$)].

Tablo 4.25. İş doyumunun öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
İş Doyumu (Toplam)	100 ve daha az	126	259.83	1.83	.77	-
	101-200 öğrenci	98	268.19			
	201-300 öğrenci	105	248.91			
	301-400 öğrenci	99	257.10			
	401 ve daha fazla	94	275.46			
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	100 ve daha az	126	266.34	1.46	.83	-
	101-200 öğrenci	98	273.28			
	201-300 öğrenci	105	251.96			
	301-400 öğrenci	99	262.02			
	401 ve daha fazla	94	252.84			
Bireysel Faktörler	100 ve daha az	126	254.64	6.50	.17	-
	101-200 öğrenci	98	263.57			
	201-300 öğrenci	105	243.29			
	301-400 öğrenci	99	256.09			
	401 ve daha fazla	94	294.58			
Örgütsel İletişim	100 ve daha az	126	258.85	3.16	.53	-
	101-200 öğrenci	98	258.67			
	201-300 öğrenci	105	253.90			
	301-400 öğrenci	99	252.64			
	401 ve daha fazla	94	285.82			

Tablo 4.25'e göre, katılımcıların iş doyumları öğrenci sayısına göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): ($\chi^2=1.83$; $p=.77$); ÖİÇKSG: ($\chi^2=1.46$; $p=.83$); Bireysel Faktörler: ($\chi^2=6.50$; $p=.17$); Örgütsel İletişim: ($\chi^2=3.16$; $p=.53$)].

Tablo 4.26. İş doyumunun okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
İş Doyumu (Toplam)	1 öğretmen	185	247.48	7.97	.02	2>1
	2 öğretmen	138	292.30			
	3 ve daha fazla	199	253.17			
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	1 öğretmen	185	249.92	15.64	.000	2>1,3
	2 öğretmen	138	304.66			
	3 ve daha fazla	199	242.33			
Bireysel Faktörler	1 öğretmen	185	251.26	2.50	.29	-
	2 öğretmen	138	277.78			
	3 ve daha fazla	199	259.73			
Örgütsel İletişim	1 öğretmen	185	243.65	4.22	.12	-
	2 öğretmen	138	275.36			
	3 ve daha fazla	199	268.48			

Tablo 4.26'ya göre, katılımcıların iş doyumları okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre karşılaştırıldığında; bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puanda okulunda 2 öğretmen olan katılımcıların puanı okulunda 1 öğretmen olan öğretmenlerden ve ÖİÇKSG boyutunda ise okulunda 2 öğretmen olan katılımcıların puanı okulunda 1 ile 3 ve daha fazla öğretmen olan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($\chi^2=7.97$; $p=.02$); ÖİÇKSG: ($\chi^2=15.64$; $p=.000$); Bireysel Faktörler: ($\chi^2=2.50$; $p=.29$); Örgütsel İletişim: ($\chi^2=4.22$; $p=.12$)].

Tablo 4.27. İş doyumunun mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	74	157.55	11659.00	8884.00	.000
	Hayır	448	278.67	124844.00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	74	174.38	12904.00	10129.00	.000
	Hayır	448	275.89	123599.00		
Bireysel Faktörler	Evet	74	146.05	10808.00	8033.00	.000
	Hayır	448	280.57	125695.00		
Örgütsel İletişim	Evet	74	172.48	12763.50	9988.50	.000
	Hayır	448	276.20	123739.50		

Tablo 4.27'ye göre, katılımcıların iş doyumları mobbinge uğrama durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında mobbinge uğramayan katılımcıların puanı mobbinge uğrayan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($u=8884.00$; $p=.000$); ÖİÇKSG: ($u=10129.00$; $p=.000$); Bireysel Faktörler: ($u=8033.00$; $p=.000$); Örgütsel İletişim: ($u=9988.50$; $p=.000$)].

Tablo 4.28. İş doyumunun meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	489	269,10	131590,00	4352.00	.000
	Hayır	33	148,88	4913,00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	489	268,63	131358,00	4584.00	.000
	Hayır	33	155,91	5145,00		
Bireysel Faktörler	Evet	489	268,55	131322,50	4619.50	.000
	Hayır	33	156,98	5180,50		
Örgütsel İletişim	Evet	489	267,67	130888,50	5053.50	.000
	Hayır	33	170,14	5614,50		

Tablo 4.28'e göre, katılımcıların iş doyumları meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında mesleğinde başarılı hisseden katılımcıların puanı mesleğinde başarılı hissetmeyenlerden öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=4352.00; p=.000); ÖİÇKSG: (u=4584.00; p=.000); Bireysel Faktörler: (u=4619.50; p=.000); Örgütsel İletişim: (u=5053.50; p=.000)].

Tablo 4.29. İş doyumunun öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	428	289.34	123837.50	8200.50	.000
	Hayır	94	134.74	12665.50		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	428	285.40	122150.50	9887.50	.000
	Hayır	94	152.69	14352.50		
Bireysel Faktörler	Evet	428	287.78	123168.00	8870.00	.000
	Hayır	94	141.86	13335.00		
Örgütsel İletişim	Evet	428	288.95	123669.00	8369.00	.000
	Hayır	94	136.53	12834.00		

Tablo 4.29'a göre, katılımcıların iş doyumları meslekte başarılı hissetme öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olan katılımcıların puanı memnun olmayan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=8200.50; p=.000); ÖİÇKSG: (u=9887.50; p=.000); Bireysel Faktörler: (u=8870.00; p=.000); Örgütsel İletişim: (u=8369.00; p=.000)].

Tablo 4.30. İş doyumunun emekli olan kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	421	286.98	120818.00	10534.00	.000
	Hayır	101	155.30	15685.00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	421	284.02	119573.00	11779.00	.000
	Hayır	101	167.62	16930.00		
Bireysel Faktörler	Evet	421	286.16	120475.00	10877.00	.000
	Hayır	101	158.69	16028.00		
Örgütsel İletişim	Evet	421	285.51	120199.50	11152.50	.000
	Hayır	101	161.42	16303.50		

Tablo 4.30'a göre, katılımcıların iş doyumları emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi olan katılımcıların puanı bu yönde düşüncesi olmayan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=10534.00; p=.000); ÖİÇKSG: (u=11779.00; p=.000); Bireysel Faktörler: (u=10877.00; p=.000); Örgütsel İletişim: (u=11152.50; p=.000)].

Tablo 4.31. İş doyumunun bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	419	280.71	117618.00	13529.00	.000
	Hayır	103	183.35	18885.00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	419	276.37	115800.50	15346.50	.000
	Hayır	103	201.00	20702.50		
Bireysel Faktörler	Evet	419	282.94	118551.50	12595.50	.000
	Hayır	103	174.29	17951.50		
Örgütsel İletişim	Evet	419	277.93	116451.00	14696.00	.000
	Hayır	103	194.68	20052.00		

Tablo 4.31'e göre, katılımcıların iş doyumları bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında bu yönde düşüncesi olan katılımcıların düşüncesi olmayan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=13529.00; p=.000); ÖİÇKSG: (u=15346.50; p=.000); Bireysel Faktörler: (u=12595.50; p=.000); Örgütsel İletişim: (u=14696.00; p=.000)].

Tablo 4.32. İş doyumunun ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
İş Doyumu (Toplam)	Evet	105	282.24	29635.00	19175.00	.12
	Hayır	417	256.28	106868.00		
Ör. İklimi, Çal. Koşulları ve Sos. Görünüm	Evet	105	288.16	30257.00	19093.00	.05
	Hayır	417	254.79	106246.00		
Bireysel Faktörler	Evet	105	267.30	28066.00	21284.00	.66
	Hayır	417	260.04	108437.00		
Örgütsel İletişim	Evet	105	282.01	29611.50	19738.50	.12
	Hayır	417	256.33	106891.50		

Tablo 4.32'ye göre, katılımcıların iş doyumları ek iş yapma durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [İş Doyumu (Toplam): (u=19175.00; p=.12); ÖİÇKSG: (u=19093.00; p=.05); Bireysel Faktörler: (u=21284.00; p=.66); Örgütsel İletişim: (u=19738.50; p=.12)].

4.3. Mesleki Tükenmişlik Düzeyine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların mesleki tükenmişlikleri demografik değişkenlere ve mesleki bilgilere göre karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalarda, 2 gruplu değişkene dayalı mukayeseler Mann Whitney U Testi; 2'den fazla gruplu mukayeseler ise Kruskal Wallis H Testi ile yapılmıştır.

Tablo 4.33. Mesleki tükenmişliğin cinsiyete göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Kadın	203	260.91	52964.00	32258.00	.94
	Erkek	319	261.88	83539.00		
Duygusal Tükenme	Kadın	203	264.81	53756.00	31707.00	.69
	Erkek	319	259.39	82747.00		
Duyarsızlaşma	Kadın	203	251.72	51099.50	30393.50	.24
	Erkek	319	267.72	85403.50		
Kişisel Başarı	Kadın	203	264.58	53710.50	31752.50	.71
	Erkek	319	259.54	82792.50		

Tablo 4.33'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri cinsiyete göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=32258.00; p=.94); Duygusal Tükenme: (u=31707.00; p=.69); Duyarsızlaşma: (u=30393.50; p=.24); Kişisel Başarı: (u=31752.50; p=.71)].

Tablo 4.34. Mesleki tükenmişliğin yaş grubuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	x^2	p	Games Howell
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	30 yaş ve daha az	123	228.50	1.43	.05	-
	31-49 yaş	219	282.95			
	41 yaş ve üzeri	180	257.95			
Duygusal Tükenme	30 yaş ve daha az	123	250.21	3.49	.18	-
	31-49 yaş	219	275.98			
	41 yaş ve üzeri	180	251.60			
Duyarsızlaşma	30 yaş ve daha az	123	268.14	4.61	.06	-
	31-49 yaş	219	276.53			
	41 yaş ve üzeri	180	238.68			
Kişisel Başarı	30 yaş ve daha az	123	233.56	3.46	.08	-
	31-49 yaş	219	260.63			
	41 yaş ve üzeri	180	281.65			

Tablo 4.34'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri yaş grubuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($x^2=1.43$; $p=.05$); Duygusal Tükenme: ($x^2=3.49$; $p=.18$); Duyarsızlaşma: ($x^2=4.61$; $p=.06$); Kişisel Başarı: ($x^2=3.46$; $p=.08$)].

Tablo 4.35. Mesleki tükenmişliğin medeni duruma göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Bekar	160	276.13	44180.50	26619.50	.14
	Evli	362	255.03	92322.50		
Duygusal Tükenme	Bekar	160	278.98	44637.00	26163.00	.08
	Evli	362	253.77	91866.00		
Duyarsızlaşma	Bekar	160	281.90	45104.00	25696.00	.04
	Evli	362	252.48	91399.00		
Kişisel Başarı	Bekar	160	249.79	39966.50	27086.50	.24
	Evli	362	266.68	96536.50		

Tablo 4.35'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri medeni duruma göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat duyarsızlaşma boyutunda bekar olan katılımcıların puanı evlilerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($u=26619.50$; $p=.14$); Duygusal Tükenme: ($u=26163.00$; $p=.08$); Duyarsızlaşma: ($u=25696.00$; $p=.04$); Kişisel Başarı: ($u=27086.50$; $p=.24$)].

Tablo 4.36. Mesleki tükenmişliğin refah durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Orta	322	264.51	85172.50	31230.50	.58
	İyi	200	256.65	51330.50		
Duygusal Tükenme	Orta	322	272.21	87650.50	28752.50	.06
	İyi	200	244.26	48852.50		
Duyarsızlaşma	Orta	322	255.75	82352.50	30349.50	.27
	İyi	200	270.75	54150.50		
Kişisel Başarı	Orta	322	249.20	80241.00	28238.00	.05
	İyi	200	281.31	56262.00		

Tablo 4.36'ya göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri refah durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=31230.50; p=.58); Duygusal Tükenme: (u=28752.50; p=.06); Duyarsızlaşma: (u=30349.50; p=.27); Kişisel Başarı: (u=28238.00; p=.05)].

Tablo 4.37. Mesleki tükenmişliğin öğrenim durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Lisans	443	254.46	112724.00	14378.00	.01
	Lisansüstü	79	301.00	23779.00		
Duygusal Tükenme	Lisans	443	257.53	114087.00	15741.00	.15
	Lisansüstü	79	283.75	22416.00		
Duyarsızlaşma	Lisans	443	259.87	115124.50	16751.50	.56
	Lisansüstü	79	270.61	21378.50		
Kişisel Başarı	Lisans	443	257.89	114245.50	15899.50	.20
	Lisansüstü	79	281.74	22257.50		

Tablo 4.37'ye göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında; duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puanda lisansüstü mezunu katılımcıların puanı lisans mezunu olanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=14378.00; p=.01); Duygusal Tükenme: (u=15741.00; p=.15); Duyarsızlaşma: (u=16751.50; p=.56); Kişisel Başarı: (u=15899.50; p=.20)].

Tablo 4.38. Mesleki tükenmişliğin mesleki kıdeme göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	x^2	p	Games Howell
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	5 yıl ve daha az	150	235.34	6.38	.17	-
	6-10 yıl	122	271.09			
	11-15 yıl	83	274.54			
	16-20 yıl	66	270.45			
	21 yıl ve daha fazla	101	272.21			
Duygusal Tükenme	5 yıl ve daha az	150	245.57	5.96	.20	-
	6-10 yıl	122	262.12			
	11-15 yıl	83	294.81			
	16-20 yıl	66	264.77			
	21 yıl ve daha fazla	101	254.90			
Duyarsızlaşma	5 yıl ve daha az	150	255.25	4.32	.37	-
	6-10 yıl	122	261.60			
	11-15 yıl	83	288.46			
	16-20 yıl	66	239.89			
	21 yıl ve daha fazla	101	262.62			
Kişisel Başarı	5 yıl ve daha az	150	252.58	10.50	.03	4>3
	6-10 yıl	122	273.61			
	11-15 yıl	83	220.17			
	16-20 yıl	66	276.95			
	21 yıl ve daha fazla	101	283.98			

Tablo 4.38'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri mesleki kıdeme göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat kişisel başarı boyutunda 16-20 yıl aralığında mesleki kıdemi olan katılımcıların puanı 11-15 yıl aralığında mesleki kıdemi olanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($x^2=6.38$; $p=.17$); Duygusal Tükenme: ($x^2=5.96$; $p=.20$); Duyarsızlaşma: ($x^2=4.32$; $p=.37$); Kişisel Başarı: ($x^2=10.50$; $p=.03$)].

Tablo 4.39. Mesleki tükenmişliğin çalışılan okul türüne göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Ortaokul	297	264.65	78600.50	32477.50	.58
	Lise	225	257.34	57902.50		
Duygusal Tükenme	Ortaokul	297	262.49	77959.00	33119.00	.86
	Lise	225	260.20	58544.00		
Duyarsızlaşma	Ortaokul	297	268.06	79613.50	31464.50	.25
	Lise	225	252.84	56889.50		
Kişisel Başarı	Ortaokul	297	258.01	76628.00	32375.00	.54
	Lise	225	266.11	59875.00		

Tablo 4.39'a göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri çalışılan okul türüne göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($u=32477.50$; $p=.58$); Duygusal Tükenme: ($u=33119.00$; $p=.86$); Duyarsızlaşma: ($u=31464.50$; $p=.25$); Kişisel Başarı: ($u=32375.00$; $p=.54$)].

Tablo 4.40. Mesleki tükenmişliğin haftalık ders saatine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	15 ders ve daha az	72	289.53	13.73	.01	1,2,3,4>5
	16-20 ders	146	265.20			
	21-25 ders	150	261.20			
	26-30 ders	111	268.29			
	30 dersten fazla	43	185.51			
Duygusal Tükenme	15 ders ve daha az	72	290.90	6.72	.15	-
	16-20 ders	146	266.06			
	21-25 ders	150	254.98			
	26-30 ders	111	262.05			
	30 dersten fazla	43	218.13			
Duyarsızlaşma	15 ders ve daha az	72	289.71	13.94	.01	1,2>5
	16-20 ders	146	262.08			
	21-25 ders	150	250.96			
	26-30 ders	111	282.49			
	30 dersten fazla	43	194.88			
Kişisel Başarı	15 ders ve daha az	72	257.74	3.81	.43	-
	16-20 ders	146	252.18			
	21-25 ders	150	281.24			
	26-30 ders	111	255.49			
	30 dersten fazla	43	246.09			

Tablo 4.40'a göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri haftalık ders saatine göre karşılaştırıldığında; duygusal tükenme ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puanda 15 ders ve daha az, 16-20 ders, 21-25 ders ve 26-30 ders saati dersi olan katılımcıların puanı 30 dersten fazla haftalık dersi olan öğretmenlerden ve duyarsızlaşma boyutunda ise 15 ders ve daha az, 16-20 ders haftalık dersi olan katılımcıların puanı 30 dersten fazla haftalık dersi olan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($\chi^2=13.73$; $p=.01$); Duygusal Tükenme: ($\chi^2=6.72$; $p=.15$); Duyarsızlaşma: ($\chi^2=13.94$; $p=.01$); Kişisel Başarı: ($\chi^2=3.81$; $p=.43$)].

Tablo 4.41. Mesleki tükenmişliğin öğrenci sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	x^2	p	Games Howell
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	100 ve daha az	126	274.52	11.09	.03	4>5
	101-200 öğrenci	98	262.93			
	201-300 öğrenci	105	268.92			
	301-400 öğrenci	99	278.88			
	401 ve daha fazla	94	215.97			
Duygusal Tükenme	100 ve daha az	126	273.76	10.52	.03	4>5
	101-200 öğrenci	98	252.56			
	201-300 öğrenci	105	275.56			
	301-400 öğrenci	99	279.10			
	401 ve daha fazla	94	220.15			
Duyarsızlaşma	100 ve daha az	126	283.61	11.13	.03	1,4>5
	101-200 öğrenci	98	253.06			
	201-300 öğrenci	105	264.47			
	301-400 öğrenci	99	277.30			
	401 ve daha fazla	94	220.71			
Kişisel Başarı	100 ve daha az	126	255.84	4.62	.33	-
	101-200 öğrenci	98	277.78			
	201-300 öğrenci	105	248.20			
	301-400 öğrenci	99	247.73			
	401 ve daha fazla	94	281.47			

Tablo 4.41'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğrenci sayısına göre karşılaştırıldığında; kişisel başarı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puan ile duygusal tükenme boyutunda 301-400 öğrencisi olan katılımcıların puanı 401 ve daha fazla öğrencisi olan öğretmenlerden ve duyarsızlaşma boyutunda ise 100 ve daha az ile 301-400 öğrencisi olan katılımcıların puanı 401 ve daha fazla olan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($x^2=11.09$; $p=.03$); Duygusal Tükenme: ($x^2=10.52$; $p=.03$); Duyarsızlaşma: ($x^2=11.13$; $p=.03$); Kişisel Başarı: ($x^2=4.62$; $p=.33$)].

Tablo 4.42. Mesleki tükenmişliğin okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	χ^2	p	Games Howell
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	1 öğretmen	185	261.84	.17	.92	-
	2 öğretmen	138	265.37			
	3 ve daha fazla	199	258.51			
Duygusal Tükenme	1 öğretmen	185	260.63	.25	.88	-
	2 öğretmen	138	266.77			
	3 ve daha fazla	199	258.66			
Duyarsızlaşma	1 öğretmen	185	257.41	.62	.73	-
	2 öğretmen	138	269.99			
	3 ve daha fazla	199	259.41			
Kişisel Başarı	1 öğretmen	185	261.70	.02	.99	-
	2 öğretmen	138	260.11			
	3 ve daha fazla	199	262.28			

Tablo 4.42'ye göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($\chi^2=.17$; $p=.92$); Duygusal Tükenme: ($\chi^2=.25$; $p=.88$); Duyarsızlaşma: ($\chi^2=.62$; $p=.73$); Kişisel Başarı: ($\chi^2=.02$; $p=.99$)].

Tablo 4.43. Mesleki tükenmişliğin mobbinge uğrama durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	74	317.48	23493.50	12433.50	.001
	Hayır	448	252.25	113009.50		
Duygusal Tükenme	Evet	74	315.53	23349.50	12577.50	.001
	Hayır	448	252.57	113153.50		
Duyarsızlaşma	Evet	74	290.79	21518.50	14408.50	.07
	Hayır	448	256.66	114984.50		
Kişisel Başarı	Evet	74	249.95	18496.50	15721.50	.48
	Hayır	448	263.41	118006.50		

Tablo 4.43'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri mobbinge uğrama durumuna göre karşılaştırıldığında; duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puan ile duygusal tükenme boyutunda mobbinge uğrayanların puanı mobbinge uğramayanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($u=12433.50$; $p=.001$); Duygusal Tükenme: ($u=12577.50$; $p=.001$); Duyarsızlaşma: ($u=14408.50$; $p=.07$); Kişisel Başarı: ($u=15721.50$; $p=.48$)].

Tablo 4.44. Mesleki tükenmişliğin meslekte başarılı hissetme durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	489	257,09	125716,50		
	Hayır	33	326,86	10786,50	5911.50	.01
Duygusal Tükenme	Evet	489	254,84	124615,50		
	Hayır	33	360,23	11887,50	4810.50	.000
Duyarsızlaşma	Evet	489	255,88	125125,50		
	Hayır	33	344,77	11377,50	5320.50	.001
Kişisel Başarı	Evet	489	269,43	131749,50		
	Hayır	33	144,05	4753,50	4192.50	.000

Tablo 4.44'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında mesleğinde başarılı hissetmeyenler; kişisel başarı boyutunda ise mesleğinde başarılı hissedenler lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir[Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=5911.50; p=.01); Duygusal Tükenme: (u=4810.50; p=.000); Duyarsızlaşma: (u=5320.50; p=.001); Kişisel Başarı: (u=4192.50; p=.000)].

Tablo 4.45. Mesleki tükenmişliğin öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	428	249.24	106673.00		
	Hayır	94	317.34	29830.00	14867.00	.000
Duygusal Tükenme	Evet	428	243.42	104182.50		
	Hayır	94	343.84	32320.50	12376.50	.000
Duyarsızlaşma	Evet	428	251.79	107765.00		
	Hayır	94	305.72	28738.00	15959.00	.000
Kişisel Başarı	Evet	428	277.04	118571.00		
	Hayır	94	190.77	17932.00	13467.00	.000

Tablo 4.45'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında memnun olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise memnun olanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=14867.00; p=.000); Duygusal Tükenme: (u=12376.50; p=.000); Duyarsızlaşma: (u=15959.00; p=.000); Kişisel Başarı: (u=13467.00; p=.000)].

Tablo 4.46. Mesleki tükenmişliğin emekli olan kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	421	240.28	101157.50		
	Hayır	101	349.96	35345.50	12326.50	.000
Duygusal Tükenme	Evet	421	232.71	97971.00		
	Hayır	101	381.50	38532.00	9140.00	.000
Duyarsızlaşma	Evet	421	251.24	105770.50		
	Hayır	101	304.28	30732.50	16939.50	.001
Kişisel Başarı	Evet	421	278.33	117176.00		
	Hayır	101	191.36	19327.00	14176.00	.000

Tablo 4.46'ya göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında öğretmenlik yapma düşüncesi olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise öğretmenlik yapma düşüncesi olanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=12326.50; p=.000); Duygusal Tükenme: (u=9140.00; p=.000); Duyarsızlaşma: (u=16939.50; p=.001); Kişisel Başarı: (u=14176.00; p=.000)].

Tablo 4.47. Mesleki tükenmişliğin bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	419	233.86	97989.00		
	Hayır	103	373.92	38514.00	9999.00	.000
Duygusal Tükenme	Evet	419	228.72	95835.50		
	Hayır	103	394.83	40667.50	7845.50	.000
Duyarsızlaşma	Evet	419	246.78	103402.00		
	Hayır	103	321.37	33101.00	15412.00	.000
Kişisel Başarı	Evet	419	277.46	116257.50		
	Hayır	103	196.56	20245.50	14889.50	.000

Tablo 4.47'ye göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında tekrar öğretmen olma düşüncesi olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise tekrar öğretmen olma düşüncesi olanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı fark görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): (u=9999.00; p=.000); Duygusal Tükenme:

($u=7845.50$; $p=.000$); Duyarsızlaşma: ($u=15412.00$; $p=.000$); Kişisel Başarı: ($u=14889.50$; $p=.000$)].

Tablo 4.48. Mesleki tükenmişliğin ek iş yapma durumuna göre değerlendirilmesi

Ölçek ve Boyutlar	Grup	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	u	p
Mesleki Tükenmişlik (Toplam)	Evet	105	306.34	32166.00	17184.00	.001
	Hayır	417	250.21	104337.00		
Duygusal Tükenme	Evet	105	276.74	29058.00	20292.00	.25
	Hayır	417	257.66	107445.00		
Duyarsızlaşma	Evet	105	259.44	27241.00	21676.00	.88
	Hayır	417	262.02	109262.00		
Kişisel Başarı	Evet	105	318.21	33412.00	15938.00	.000
	Hayır	417	247.22	103091.00		

Tablo 4.48'e göre, katılımcıların mesleki tükenmişlikleri ek iş yapma durumuna göre karşılaştırıldığında; duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemektedir. Fakat toplam puan ile kişisel başarı boyutunda ek iş yapan katılımcıların puanı ek iş yapmayan öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek fark görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik (Toplam): ($u=17184.00$; $p=.001$); Duygusal Tükenme: ($u=20292.00$; $p=.25$); Duyarsızlaşma: ($u=21676.00$; $p=.88$); Kişisel Başarı: ($u=15938.00$; $p=.000$)].

4.4. Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu incelemelerde, Spearman Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

Tablo 4.49. Mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik arasındaki ilişki

	MTU	S	K	İD	ÖİÇKSG	BF	Öİ	MTÜ	DT	D	KB
MTU	1.000										
S	.792**	1.000									
K	.904**	.507**	1.000								
İD	.375**	.428**	.293**	1.000							
ÖİÇKSG	.336**	.377**	.265**	.947**	1.000						
BF	.399**	.456**	.310**	.920**	.780**	1.000					
Öİ	.289**	.342**	.227**	.882**	.767**	.791**	1.000				
MTÜ	-.419**	-.251**	-.467**	-.255**	-.185**	-.295**	-.250**	1.000			
DT	-.609**	-.428**	-.612**	-.457**	-.394**	-.463**	-.429**	.851**	1.000		
D	-.452**	-.278**	-.476**	-.294**	-.222**	-.354**	-.262**	.663**	.647**	1.000	
KB	.486**	.440**	.419**	.502**	.469**	.485**	.447**	-.120**	-.511**	-.509**	1.000

MTU: Mesleki Tutum (Toplam); S: Saygı; K: Kaygı; İD: İş Doyumu (Toplam); ÖİÇKSG: Örgüt İklimi, Çalışma Koşulları ve Sosyal Görünüm; BF: Bireysel Faktörler; Öİ: Örgütsel İletişim; MTÜ: Mesleki Tükenmişlik (Toplam); DT: Duygusal Tükenme; D: Duyarsızlaşma; KB: Kişisel Başarı

Tablo 4.49'a göre, katılımcıların mesleki tutumlarına ait toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının iş doyumunu ile örgütsel iletişim boyutlarıyla pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu görülmektedir [Mesleki Tutum (Toplam): ($r=.375^{**}$; $p<.05$); Saygı: ($r=.428^{**}$; $p<.05$); Kaygı: ($r=.293^{**}$; $p<.05$)].

Tablo 4.49'a göre, katılımcıların mesleki tutumlarına ait toplam puanın mesleki tükenmişliğe ait toplam puan ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma boyutlarıyla negatif; kişisel başarı boyutuyla ise pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu görülmektedir [Mesleki Tükenmişlik: (Toplam): ($r=-.419^{**}$; $p<.05$); Duygusal Tükenme: ($r=-.609^{**}$; $p<.05$); Duyarsızlaşma: ($r=-.452^{**}$; $p<.05$); Kişisel Başarı: ($r=.486^{**}$; $p<.05$)].

Tablo 4.49'a göre, katılımcıların mesleki iş doyumuna ait toplam puan ile ÖİÇKSG, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarının mesleki tükenmişliğe ait toplam puanla negatif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu görülmektedir [İş Doyumu (Toplam): ($r=-.255^{**}$; $p<.05$); ÖİÇKSG: ($r=-.185^{**}$; $p<.05$); Bireysel Faktörler, ($r=-.295^{**}$; $p<.05$); Örgütsel İletişim: ($r=-.250^{**}$; $p<.05$)].

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu bölümde, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişliklerine yönelik elde edilen sonuçların literatürdeki çalışmalar temel alınarak yapılan tartışması paylaşılmıştır.

5.1. Mesleki Tutum Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması

Bu araştırmada öncelikle, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri çeşitli demografik değişkenler bağlamında incelenmiştir. Yapılan incelemelerde, cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, öğrenim durumu, mesleki kıdem, çalışılan okul türü, haftalık ders saati, öğrenci sayısı, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısı ve ek iş yapma durumuna göre anlamlı sonuçlar elde edilememiştir. Bu kapsamda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarında ilgili değişkenlerin herhangi bir anlamlı etkisinin olmadığı söylenebilir. Fakat refah durumu, mobbinge uğrama durumu, meslekte başarılı hissetme durumu, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi ve bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma durumu gibi değişkenlere dayalı yapılan incelemelerde anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. İlgili değişkenler göz önüne alındığında; mobbinge uğrama, başarılı hissetme, gelir düzeyi, yaşanan yerden duyulan memnuniyet gibi pek çok etmenin mesleki tutumu yükselttiği söylenebilir. Bu kapsamda ulaşılan sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, mesleki tutuma bağlı olarak ulaşılan sonuçların araştırma amaçları kapsamında elde edilmesi beklenen sonuçlar olduğu söylenebilir.

İlgili literatür incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin ele alındığı araştırmaların sınırlı sayıda olduğu belirlenmiştir. Yapılan kısıtlı sayıdaki araştırmanın ulaştığı sonuçlar, bu araştırmada elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu durum da araştırma sonuçlarının mesleki tutum özelinde literatür ile uyumunu göstermektedir. Örneğin; Dinçer (2019) tarafından Muş ilinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri incelenmiştir. Dinçer (2019)'in araştırmasında, bu araştırmada olduğu gibi refah durumundaki artışın mesleki tutumu anlamlı düzeyde yükselttiği sonucu elde edilmiştir. Bu kapsamda, Dinçer (2019)'in araştırması ile bu çalışmanın uyumlu olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, Üzüm vd. (2015) tarafından yürütülen araştırmada, yaş grubunun beden eğitimi ve spor öğretmenliği adaylarında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları anlamlı düzeyde etkilemediği sonucu elde edilmiştir. Üzüm vd. (2015)'nin araştırmasında elde edilen sonuçlar da bu çalışma ile örtüşmektedir. Ek olarak Yıldız vd. (2020)'nin araştırmasında da Üzüm vd. (2015)'nin araştırması ile bu çalışmayı destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Nitekim, Yıldız vd. (2020)'nin

araştırmasında, yaş grubuna bağlı olarak mesleki tutum düzeyinde anlamlı bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri kapsamında ulaştığı sonuçlar ile bu araştırmanın sonuçları arasında zıtlık oluşturan çalışmalar da literatürde mevcuttur. Örneğin; Aydilek (2019)'in araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarının refah durumuna göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir. Oysa hem bu çalışmada hem de literatürün genelinde bunun aksi bir sonuç yer almaktadır (Dinçer, 2019). Ayrıca, Kuru (2022) tarafından yürütülen çalışmada ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarında kadın ve erkeklerin birbirlerinden anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucu elde edilmiştir. Bu çalışmada ise mesleki tutumda cinsiyet bağlamında anlamlı fark bulunamaması, Kuru (2022)'nin araştırması ile bu çalışmada zıtlık oluşturmaktadır. Bu araştırma ile zıt sonuçlara ulaşan araştırmaların zaman, mekân, örneklem vb. gibi değişkenler bakımından farklı olması, araştırmalar arasında çeşitli sonuçlara ulaşılmasına sebebiyet vermiş olabilir. Bu bağlamda, bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarına yönelik güncel sonuçların elde edilmesi, literatüre yeni bir bakış açısı kazandırmaktadır.

5.2. İş Doymu Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması

Araştırma konusundan hareketle, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymu düzeyleri çeşitli demografik değişkenler bağlamında incelenmiştir. Yapılan incelemelerde, cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, mesleki kıdem, çalışılan okul türü, haftalık ders saati, öğrenci sayısı ve ek iş yapma durumuna göre anlamlı sonuçlar elde edilememiştir. Bu kapsamda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymularında ilgili değişkenlerin herhangi bir anlamlı etkisinin olmadığı söylenebilir. Fakat öğrenim durumu, refah durumu, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısı, mobbinge uğrama durumu, meslekte başarılı hissetme durumu, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi ve bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma durumu gibi değişkenlere dayalı yapılan incelemelerde anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. İlgili değişkenler göz önüne alındığında; mobbinge uğrama, başarılı hissetme, yaşanan yerden duyulan memnuniyet gibi pek çok etmenin iş doymunu yükselttiği söylenebilir. Bu kapsamda ulaşılan sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, iş doymuna bağlı olarak ulaşılan sonuçların araştırma amaçları kapsamında elde edilmesi beklenen sonuçlar olduğunu söylemek mümkündür.

İlgili literatür incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymu düzeylerinin incelendiği çalışmaların sınırlı sayıda olduğu sonucu elde edilmiştir. Az sayıdaki araştırmanın ulaştığı sonuçlar, bu çalışmada elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu durum da araştırma sonuçlarının iş doymu özelinde literatür ile uyumunu göstermektedir. Örneğin; Bircan (2021) tarafından Mersin ilinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş

doymu düzeyleri incelenmiştir. Bircan (2021)'in araştırmasında, bu çalışmada olduğu gibi cinsiyet ve mesleki kıdemin iş doyumunda anlamlı bir farka sebebiyet vermediği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Bircan (2021)'in araştırması ile bu çalışmanın uyumlu olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, Durna (2021) tarafından yürütülen çalışmada, cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu, mesleki kıdem, görev yapılan kademenin beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde iş doyumunu anlamlı düzeyde etkilemediği sonucu elde edilmiştir. Durna (2021)'nin araştırmasında elde edilen sonuçlar da bu çalışma ile örtüşmektedir. Ek olarak Gök (2019)'ün araştırmasında da diğer çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmayı destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Nitekim, Gök (2019)'ün araştırmasında, mesleki kıdem, çalışılan kademe ve haftalık ders saatine bağlı olarak iş doyumunda anlamlı bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymu kapsamında ulaştığı sonuçlar ile bu çalışmanın sonuçları arasında zıtlık oluşturan çalışmalar da literatürde mevcuttur. Örneğin; Usufli (2020)'nin araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunun cinsiyet ve mesleki kıdeme göre anlamlı bir fark gösterdiği belirlenmiştir. Oysa hem bu çalışmada hem de literatürün genelinde bunun aksi bir sonuç yer almaktadır (Durna, 2021). Ayrıca, Gök (2019) tarafından yürütülen çalışmada ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarında kadın ve erkeklerin birbirlerinden anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucu elde edilmiştir. Bu çalışmada ise iş doyumunda cinsiyet bağlamında anlamlı fark bulunamaması, Gök (2019)'ün araştırması ile bu çalışmada zıtlık oluşturmaktadır. Bu araştırma ile zıt sonuçlara ulaşan çalışmaların zaman, mekân, örneklem vb. gibi değişkenler bakımından farklı olması, çalışmalar arasında çeşitli sonuçlara ulaşılmasına sebebiyet vermiş olabilir. Bu bağlamda, bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarına yönelik güncel sonuçların elde edilmesi, literatürü zenginleştirmektedir.

5.3. Mesleki Tükenmişlik Düzeyine Yönelik Bulguların Tartışılması

Araştırma bağlamında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri çeşitli demografik değişkenler bağlamında ele alınmıştır. Yapılan incelemelerde, cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, refah durumu, mesleki kıdem, çalışılan okul türü ve okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısına göre anlamlı sonuçlar elde edilememiştir. Bu kapsamda, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerinde ilgili değişkenlerin herhangi bir anlamlı etkisinin olmadığı söylenebilir. Fakat öğrenim durumu, haftalık ders saati, öğrenci sayısı, mobbinge uğrama durumu, meslekte başarılı hissetme durumu, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumu, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesi, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma durumu ve ek iş yapma durumu gibi değişkenlere dayalı yapılan incelemelerde anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. İlgili değişkenler göz önüne alındığında; mobbinge uğrama, başarılı hissetme, gelir

düzeyi, yaşanan yerden duyulan memnuniyet gibi pek çok etmenin mesleki tükenmişliği azalttığı söylenebilir. Bu kapsamda ulaşılan sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, mesleki tükenmişliğe bağlı olarak ulaşılan sonuçların araştırma amaçları kapsamında elde edilmesi beklenen sonuçlar olduğu söylenebilir.

İlgili literatür incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin ele alındığı araştırmaların sınırlı sayıda olduğu belirlenmiştir. Yapılan kısıtlı sayıdaki araştırmanın ulaştığı sonuçlar, bu çalışmada elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu durum da araştırma sonuçlarının mesleki tükenmişlik özelinde literatür ile uyumunu göstermektedir. Örneğin; Dilekçi (2022) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri incelenmiştir. Dilekçi (2022)'nin araştırmasında, bu çalışmada olduğu gibi cinsiyet, yaş grubu ve mesleki kıdemin mesleki tükenmişlikte anlamlı bir değişikliğe sebebiyet vermediği elde edilmiştir. Bu kapsamda, Dilekçi (2022)'nin araştırması ile bu çalışmanın uyumlu olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, Odabaş (2019) tarafından yürütülen çalışmada, cinsiyet ve yaş grubunun beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde mesleki tükenmişliği anlamlı düzeyde etkilemediği sonucu elde edilmiştir. Odabaş (2019)'ın araştırmasında elde edilen sonuçlar da bu çalışma ile örtüşmektedir. Ek olarak Akbaba (2022)'nin araştırmasında da bu çalışmayı destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Nitekim, Akbaba (2022)'nin araştırmasında, cinsiyet, medeni durum ve yaş grubuna bağlı olarak mesleki tükenmişlik düzeyinde anlamlı bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri kapsamında ulaştığı sonuçlar ile bu çalışmanın sonuçları arasında zıtlık oluşturan çalışmalar da literatürde mevcuttur. Örneğin; Cihan (2011)'in araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerinde cinsiyete göre anlamlı bir fark gösterdiği belirlenmiştir. Oysa hem bu çalışmada hem de literatürün genelinde bunun aksi bir sonuç yer almaktadır (Dilekçi, 2022; Odabaş, 2019). Ayrıca, Akbaba (2016) tarafından yürütülen çalışmada ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerinde kıdeme göre anlamlı farklılaşma sonucu elde edilmiştir. Bu çalışmada ise mesleki tutumda cinsiyet bağlamında anlamlı fark bulunması, Akbaba (2016)'nin araştırması ile bu çalışmada zıtlık oluşturmaktadır. Bu araştırma ile zıt sonuçlara ulaşan araştırmaların zaman, mekân, örneklem vb. gibi değişkenler bakımından farklı olması, araştırmalar arasında çeşitli sonuçlara ulaşılmasına sebebiyet vermiş olabilir. Bu bağlamda, bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişliklerine yönelik güncel sonuçların elde edilmesi, literatüre yeni bir bakış açısı kazandırmaktadır.

5.4. Mesleki Tutum, İş Doymu ve Mesleki Tükenmişlik Düzeyi Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulguların Tartışılması

Bu araştırmanın ana amacı, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doymu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkidir. Bu yönde toplanan verilerin analizi yapıldıktan sonra, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarına ait toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının iş doymu ile örgütsel iletişim boyutlarıyla pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarına ait toplam puanın mesleki tükenmişliğe ait toplam puan ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma boyutlarıyla negatif; kişisel başarı boyutuyla ise pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucu elde edilmiştir. Son olarak, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki iş doymuna ait toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarının mesleki tükenmişliğe ait toplam puanla negatif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. Buradan hareketle, mesleki tutum ve iş doymu arasında doğru orantı; her iki değişkenin mesleki tükenmişlikle arasında ise ters orantı bulunduğunu söylemek mümkündür. İlgili veriler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum ile iş doymu arasında pozitif yönde; her iki değişkenin mesleki tükenmişlik ile arasında ise negatif yönlü anlamlı ilişkisi olduğu söylenebilir.

İlgili literatür incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doymu ve mesleki tükenmişlik düzeylerini bir arada değerlendiren bir çalışmanın halihazırda mevcut olmadığı belirlenmiştir. Yürütülen araştırmalar, genel olarak mesleki tutum, iş doymu ve mesleki tükenmişlik değişkenlerinin bir veya ikisinin değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Örneğin; Gögercin (2017) tarafından yürütülen araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki incelenmiş ve bu araştırmada olduğu gibi her iki değişken arasında negatif yönlü anlamlı ilişki olduğu sonucu edinilmiştir. Ayrıca Karaaslan vd. (2020) tarafından yürütülen çalışmada da hem bu araştırmada hem de Gögercin (2017) 'in araştırmasında olduğu gibi beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlikleri ve iş doymu arasındaki ilişki değerlendirilmiş olup negatif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Karaaslan vd. (2020) 'nin araştırması, Gögercin (2017) 'in araştırmasını desteklediği kadar bu çalışmayı da desteklemektedir. Doğan ve Akandere (2019)'nin araştırmasında da beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doymu ile mesleki tükenmişlikleri arasında ters orantı tespit edilmesi, araştırma sonuçlarının literatür ile uyumunu ortaya koymaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyum ve mesleki tükenmişliklerine yönelik elde edilen sonuçlar paylaşılmış olup araştırma konusundan hareketle, benzer konularda araştırma yürütmek isteyen araştırmacılara birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma kapsamında ilk olarak örneklem grubunun mesleki tutum düzeyleri incelenmiştir. Yapılan incelemelerde, katılımcıların mesleki tutum düzeyleri çeşitli değişkenler bağlamında mukayese edilmiştir. Bu noktada, ele alınan ilk değişken cinsiyet olmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumları cinsiyete göre değerlendirildiğinde; toplam puan ile saygı ve kaygı alt boyutlarında kadın ve erkek öğretmenlerin puanlarında anlamlı bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Katılımcıların mesleki tutum düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, yaş gruplarının referans alınması ile gerçekleştirilmiştir. İlgili bulgular yorumlandığında, toplam puanda ve alt boyutlarda anlamlı fark bulunamamıştır. Buna göre, farklı yaş gruplarında yer alan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri birbirine denktir.

Mesleki tutum düzeyinin medeni durum bağlamında karşılaştırılmasında, katılımcı grubunun puanlarında anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Buradan hareketle, bekar ve evli öğretmenlerin mesleki tutum düzeylerine ait toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının benzer olduğunu söylemek mümkündür.

Katılımcı grubunun mesleki tutum düzeyi, refah durumu referans alınarak incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, refah durumu iyi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyine ilişkin toplam puan ile alt boyut puanları refah durumu orta olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu edinilmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin öğrenim durumu bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, lisans ve lisansüstü öğrenime sahip öğretmenlerin mesleki tutuma ilişkin toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının denk olduğunu ortaya koymaktadır.

Örneklemin mesleki tutum düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırma yapılarak gerçekleştirilmiştir. İlgili veriler analiz edildiğinde, toplam puan ve kaygı alt boyutunda anlamlı fark bulunamamıştır. Fakat saygı boyutunda 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 16-20 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip olanlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcı grubunun mesleki tutum düzeyi, çalışılan okul türüne göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Bu bağlamda, lise ve ortaokul kademesinde çalışan öğretmenlerin mesleki tutumları ile saygı ve kaygı boyutları benzer yapıdadır.

Mesleki tutum düzeyinin haftalık ders saati bağlamında karşılaştırılmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarında anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Buradan hareketle, farklı sayılarda haftalık ders saatine sahip öğretmenlerin mesleki tutum düzeylerine ait toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının denk olduğu söylenebilir.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin öğrenci sayısı bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, farklı sayılarda öğrencilere sahip öğretmenlerin mesleki tutuma ilişkin toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının denk olduğunu ortaya koymaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısının referans alınmasıyla yapılmıştır. İlgili bulgular yorumlandığında, toplam puanda ve alt boyutlarda anlamlı fark bulunamamıştır. Buna göre, okulunda 1, 2, 3 ve daha çok sayıda beden eğitimi ve spor öğretmeni olan katılımcıların mesleki tutum düzeyleri birbirine denktir.

Katılımcıların mesleki tutum düzeyi, mobbinge uğrama durumuna göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, mobbinge uğramayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyine ilişkin toplam puan ile alt boyut puanları mobbinge uğrayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu edinilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri, meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlara varılmıştır. Bu sonuçlara göre, kendini mesleğinde başarılı hisseden beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, kendisini mesleğinde başarılı hissetmeyen öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Katılımcı öğretmenlerin mesleki tutum düzeyleri, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Bu kapsamda, öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olmayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeyleri, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlara varılmıştır. Bu sonuçlara göre, emekli olana kadar öğretmenlik yapmayı düşünen beden eğitimi ve spor

öğretmenlerinin mesleki tutumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, emekli olana kadar öğretmenlik yapmayı düşünmeyen öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Katılımcı öğretmenlerin mesleki tutum düzeyleri, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlar edinilmiştir. Bu doğrultuda, tekrar öğretmen olmayı isteyen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, tekrar öğretmen olmayı istemeyen beden eğitimi ve spor öğretmenlerine göre anlamlı düzeyde yüksek olarak belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen son sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin ek iş yapma bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, ek iş yapan ve ek iş yapmayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutuma ilişkin toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarında benzer yapıda olduklarını işaret etmektedir.

Araştırma kapsamında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumu düzeyleri çeşitli değişkenler bağlamında karşılaştırılmıştır. Bu noktada, ele alınan ilk değişken cinsiyet olmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumları cinsiyete göre değerlendirildiğinde; toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında kadın ve erkek öğretmenlerin puanlarında anlamlı bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarına yönelik yapılan bir başka inceleme, yaş gruplarının referans alınması ile gerçekleştirilmiştir. Buna göre, toplam puan ile bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında anlamlı fark olmadığı sonucu edinilmiştir. Fakat örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm boyutunda 41 yaş ve üzerindeki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 30 yaş ve daha az grubundaki öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

İş doyumu düzeyinin medeni durum bağlamında karşılaştırılmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarında anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Buradan hareketle, bekar ve evli öğretmenlerin iş doyumu düzeylerine ait toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarının benzer olduğunu söylemek mümkündür.

Katılımcı grubunun iş doyumu, refah durumu referans alınarak incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutlarında iyi düzeyde refaha sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı orta düzeyde refaha sahip öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumu düzeylerinin öğrenim durumu bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, lisans ve lisansüstü öğrenime sahip öğretmenlerin iş doyumuna ilişkin toplam puan ile örgüt

iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarının denk olduğunu ortaya koymaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna yönelik yapılan bir başka inceleme, mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırma yapılarak gerçekleştirilmiştir. İlgili veriler analiz edildiğinde, toplam puan ile örgütsel iletişim alt boyutlarında anlamlı fark bulunamamıştır. Fakat örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm boyutunda 6-10 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden ve bireysel faktörler boyutunda 5 yıl ve daha az ile 6-10 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 11-15 yıl aralığında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek puan aldığı sonucu edinilmiştir.

Katılımcı grubunun iş doyumunu düzeyi, çalışılan okul türüne göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Bu bağlamda, lise ve ortaokul kademesinde çalışan öğretmenlerin iş doyumuna ait toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutları benzer yapıdadır.

İş doyumunu düzeyinin haftalık ders saati bağlamında karşılaştırılmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm ve örgütsel iletişim alt boyutlarında anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Fakat bireysel faktörler boyutunda 30 saatten fazla haftalık dersi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 15 saat ve daha az ile 26-30 saat aralığında dersi olan öğretmenlerden daha yüksek olarak bulunmuştur.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinin öğrenci sayısı bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, farklı sayılarda öğrencilere sahip öğretmenlerin iş doyumunu ve alt boyutların denk olduğunu ortaya koymaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna yönelik yapılan bir başka inceleme, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısının referans alınmasıyla yapılmıştır. İlgili bulgular yorumlandığında, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında alt boyutlarında anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Fakat toplam puanda okulunda 2 öğretmen olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı okulunda 1 öğretmen olan öğretmenlerden ve örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm boyutunda ise okulunda 2 öğretmen olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı okulunda 1 ile 3 ve daha fazla öğretmen olan öğretmenlerden daha yüksek puan aldığı sonucu elde edilmiştir.

Katılımcıların iş doyumunu düzeyi, mobbinge uğrama durumuna göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, mobbinge uğramayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeyine ilişkin toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve

sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim alt boyutları mobbinge uğrayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarından anlamlı düzeyde yüksektir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeyleri, meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlara varılmıştır. Bu sonuçlara göre, kendini mesleğinde başarılı hisseden beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, kendisini mesleğinde başarılı hissetmeyen öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Katılımcı öğretmenlerin iş doyumunu düzeyleri, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Bu kapsamda, öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, öğretmenlik yaptığı yerleşim biriminden memnun olmayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeyleri, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlara varılmıştır. Bu sonuçlara göre, emekli olana kadar öğretmenlik yapmayı düşünen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, emekli olana kadar öğretmenlik yapmayı düşünmeyen öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksektir.

Katılımcıların iş doyumunu düzeyleri, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, anlamlı sonuçlar edinilmiştir. Bu doğrultuda, tekrar öğretmen olmayı isteyen beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin puanları ve alt boyutları, tekrar öğretmen olmayı istemeyen beden eğitimi ve spor öğretmenlerine göre anlamlı düzeyde yüksek olarak belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen son sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinin ek iş yapma bağlamında anlamlı fark göstermemesidir. Bu sonuç, ek iş yapan ve ek iş yapmayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarında benzer yapıda olduklarını işaret etmektedir.

Araştırma kapsamında, katılımcıların mesleki tükenmişlik düzeyleri çeşitli değişkenler bağlamında mukayese edilmiştir. Bu noktada, ele alınan ilk değişken cinsiyet olmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlikleri cinsiyete göre değerlendirildiğinde; toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında kadın ve erkek öğretmenlerin puanlarında anlamlı bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, yaş gruplarının referans alınması ile gerçekleştirilmiştir. İlgili bulgular yorumlandığında, toplam puanda ve alt boyutlarda anlamlı fark bulunamamıştır. Buna göre,

farklı yaş gruplarında yer alan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri birbirine denktir.

Mesleki tükenmişlik düzeyinin medeni durum bağlamında karşılaştırılmasında, toplam puan ile duygusal tükenme ve kişisel başarı alt boyutlarında anlamlı farklılara ulaşılamamıştır. Fakat duyarsızlaşma boyutunda bekar olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı evlilerden daha yüksek olduğu sonucu edinilmiştir.

Katılımcı grubunun mesleki tükenmişlik düzeyi, refah durumu referans alınarak incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Buna göre, refah durumu iyi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyine ilişkin toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutları refah durumu orta olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarından anlamlı düzeyde fark olmadığı sonucu edinilmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin öğrenim durumu bağlamında anlamlı fark göstermesidir. Buna göre, toplam puanda lisansüstü mezunu beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı lisans mezunu olanlardan daha yüksek bulunmuştur. Fakat duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırma yapılarak gerçekleştirilmiştir. İlgili veriler analiz edildiğinde, toplam puan ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında anlamlı sonuçlar bulunamamıştır. Fakat kişisel başarı boyutunda 16-20 yıl aralığında mesleki kıdemi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 11-15 yıl aralığında mesleki kıdemi olanlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Katılımcı grubunun mesleki tükenmişlik düzeyi, çalışılan okul türüne göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır. Bu bağlamda, lise ve ortaokul kademesinde çalışan öğretmenlerin mesleki tükenmişliklerine ait toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutları benzer yapıdadır.

Mesleki tükenmişlik düzeyinin haftalık ders saati bağlamında karşılaştırılmasında, duygusal tükenme ve kişisel başarı alt boyutlarında anlamlı fark elde edilememiştir. Fakat toplam puanda 15 ders ve daha az, 16-20 ders, 21-25 ders ve 26-30 ders saati dersi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 30 dersten fazla haftalık dersi olan öğretmenlerden ve duyarsızlaşma boyutunda ise 15 ders ve daha az, 16-20 ders haftalık dersi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 30 dersten fazla haftalık dersi olan öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek olarak bulunmuştur.

Araştırma kapsamında elde edilen bir başka sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin öğrenci sayısı bağlamında anlamlı fark göstermesidir. Buna göre, toplam puan ile duygusal tükenme boyutunda 301-400 öğrencisi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 401 ve daha fazla öğrencisi olan öğretmenlerden ve duyarsızlaşma boyutunda ise 100 ve daha az ile 301-400 öğrencisi olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı 401 ve daha fazla olan öğretmenlerden daha yüksek puan almıştır. Fakat kişisel başarı alt boyutunda öğrenci sayısı bağlamında anlamlı farklar elde edilememiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerine yönelik yapılan bir başka inceleme, okuldaki beden eğitimi ve spor öğretmeni sayısının referans alınmasıyla yapılmıştır. İlgili bulgular yorumlandığında, toplam puanda ve alt boyutlarda anlamlı fark bulunamamıştır. Buna göre, okulunda 1, 2, 3 ve daha çok sayıda beden eğitimi ve spor öğretmeni olan katılımcıların mesleki tükenmişlik düzeyleri birbirine denktir.

Katılımcıların mesleki tükenmişlik düzeyi, mobbinge uğrama durumuna göre incelendiğinde; anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, mobbinge uğrayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyine ilişkin toplam puan ile duygusal tükenme puanları mobbinge uğramayan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu edinilmiştir. Fakat duyarsızlaşma ve kişisel başarı alt boyutlarında anlamlı bir sonuç bulunamamıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri, meslekte başarılı hissetme durumuna göre karşılaştırıldığında, toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında mesleğinde başarılı hissetmeyenler; kişisel başarı boyutunda ise mesleğinde başarılı hissedenler lehine anlamlı sonuçlar elde edilmiştir.

Katılımcı öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeyleri, öğretmenlik yapılan yerleşim biriminden memnun olma durumuna göre karşılaştırıldığında, toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında memnun olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise memnun olanlar lehine anlamlı sonuçlar bulunmuştur.

Katılımcıların mesleki tükenmişlik düzeyleri, emekli olana kadar öğretmenlik yapma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında öğretmenlik yapma düşüncesi olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise öğretmenlik yapma düşüncesi olanlar lehine anlamlı sonuçlara varılmıştır.

Katılımcı öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeyleri, bir şans daha olsa tekrar öğretmen olma düşüncesine göre karşılaştırıldığında, toplam puan ile duygusal tükenme, duyarsızlaşma boyutlarında tekrar öğretmen olma düşüncesi olmayanlar; kişisel başarı boyutunda ise tekrar öğretmen olma düşüncesi olanlar lehine anlamlı sonuçlar tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen son sonuç, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum düzeylerinin ek iş yapma bağlamında anlamlı fark göstermesidir. Buna göre, toplam puan ile kişisel başarı boyutunda ek iş yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin puanı ek iş yapmayan öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur. Fakat duygusal tükenme ve duyarsızlaşma alt boyutlarında ise ek iş yapma bağlamında anlamlı sonuçlar elde edilememiştir.

Yapılan bu araştırmanın ana amacı kapsamında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Yapılan incelemelerin ardından, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarına ait toplam puan ile saygı ve kaygı boyutlarının iş doyumunu ile örgütsel iletişim boyutlarıyla pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarına ait toplam puanın mesleki tükenmişliğe ait toplam puan ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma boyutlarıyla negatif; kişisel başarı boyutuyla ise pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucu elde edilmiştir. Son olarak, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki iş doyumuna ait toplam puan ile örgüt iklimi, çalışma koşulları ve sosyal görünüm, bireysel faktörler ve örgütsel iletişim boyutlarının mesleki tükenmişliğe ait toplam puanla negatif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. Buradan hareketle, mesleki tutum ve iş doyumunu arasında doğru orantı; her iki değişkenin mesleki tükenmişlikle arasında ise ters orantı bulunduğunu söylemek mümkündür.

Araştırma konusundan hareketle, verilebilecek öneriler şöyledir:

1. Bu araştırmanın bağımlı değişkenleri; mesleki tutum, iş doyumunu ve mesleki tükenmişliktir. Benzer çalışmalarda bu değişkenlerin kariyer stresi, yaşam doyumunu, duygusal zekâ, liderlik vb. gibi daha farklı değişkenler ile ilişkisi incelenebilir.
2. Bu araştırmanın evreni, beden eğitimi ve spor öğretmenleridir. Başka çalışmalarda, daha farklı evrenler üzerinden sonuçlara ulaşılabilir. Ek olarak, çeşitli evrenler birbirleri ile kıyaslanabilir.
3. Bu araştırmanın örneklemini 522 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşmaktadır. Daha başka çalışmalarda, daha büyük örneklem gruplarına ulaşılabilir.
4. Bu araştırmanın verileri anket yöntemiyle toplanmış olup nicel tiptedir. Başka araştırmalarda, nitel veriler de toplanarak nicel bulguların nitel sonuçlar ile desteklenmesi sağlanabilir.
5. Başta beden eğitimi ve spor öğretmenleri olmak üzere tüm öğretmenlerin özlük hakları ve maddi kazançları iyileştirilmelidir. Bu bağlamda, iş doyumunu yükselirken mesleki tükenmişliğin azalması beklenecektir.
6. Birden fazla beden eğitimi ve spor öğretmeni bulunan okullarda, bu öğretmenlerin dersleri ve öğrenci sayıları dengeli dağıtılmalıdır.

7. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tutumlarını yükseltici hizmet içi eğitimler verilmelidir.
8. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşı, lise öğrencilerinin tercih sürecinde öncelik olabilmesi için iyileştirmeler yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adiloğulları, G. E. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Duygusal Zekâ ile Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Akbaba, H. (2016). *Meslek liselerinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri Ankara Yenimahalle İlçesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akbaş, G. (2006). *İstanbul ili Bahçelievler ilçesindeki mesleki ve teknik eğitim okullarında çalışan öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin belirlenmesi*. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Akçamete G, Kaner S, Sucuoğlu B.(2001). *Öğretmenlerde Tükenmişlik İş Doyumu ve Kişilik*. Nobel Yayın Dağıtım; 1.Basım, Ankara.
- Akman, T. (2019). *Öğretmenlerin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri ve Mesleki Doyumlarının İncelenmesi* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ortak Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
- Aksoy, B. (2021). *Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarında gelecek zaman algısı ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesinde Bursa Uludağ Üniversitesi örneği*. Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Akyıldız, H. (1996). *The Evaluations of Teacher Candidates About Effective Teacher Features on The Ideal – Practical Level, Teacher Training for The Twenty – First Century*. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, 39-50.
- Ardıç, K. ve Polatçı, S. (2009). Tükenmişlik Sendromu ve Madalyonun Öbür Yüzü: İşle Bütünleşme, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 32, s:21-46.
- Arkonaç, S. A., (1998). Sosyal Psikoloji. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arslan, M. ve Bayrakçı M. (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim- Öğretim Açısından İncelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 35(171): 100-108.
- Aslan, N. (2009). *Kars İli İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerde Mesleki Tükenmişlik Düzeyi*, Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Ataunal, A., (2003). *Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen?* Ankara: Milli Eğitim VakfıYayınları.
- Aydilek, E. (2019). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaşam doyumları ve beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun.
- Aydoğan, V. (2014). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Tükenmişlikleri ile Yönetici Liderlik Stili Alguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- Balcı, A. (1985). *Eğitim Yöneticisinin İş Doyumu*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Balcı, B. D. (2021). *Beden eğitimi öğretmenlerinin duygusal zeka ve mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- Başaran İ.E. (1992). *Yönetimde İnsan İlişkileri*. Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Başaran, M. (2017) *Okul Yöneticilerin Yönetim Biçimleri ile Öğretmenlerin İş Doyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Baysal, C.,&Tekarslan, E. (1998). *Davranış bilimleri*. İstanbul: Dönence.

Bircan, Ş. (2021). *Covid-19 pandemisi sürecinde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenilmiş çaresizlik, iş doyumu ve yaşam doyumu düzeylerinin incelenmesi: Mersin ili örneği*. Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Cengiz, A.A. (2000). *Kişisel özelliklerin örgütsel bağlılık üzerindeki etkileri ve eskişehir'desağlık personeli üzerinde bir uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Cihan, B. B. (2011). *Farklı illerde çalışan ilköğretim okullarında görevli beden eğitimi öğretmenlerinin, mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi ve karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çağan, Ö. (2014). *Malatya İlindeki Aile Sağlığı ve Toplum Sağlığı Merkezlerinde Görev Yapan Sağlık Çalışanlarının İş Doyumu, Tükenmişlik ve Anksiyete Düzeyleri*, Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Çam, O. (1995). *Tükenmişlik*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.

Çeliköz, N. ve Çetin, F., (2004). Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler. *Milli Eğitim Dergisi*, 162, 136-145.

Çetin, Ş., (2003). *Anadolu Öğretmen Lisesi ve Düz Lise Çıkışlı Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi

Çimen, M.,& Şahin, G. (2000). Bir kurumda çalışan sağlık personelinin iş doyum düzeyinin belirlenmesi. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 5(4), 53-67.

Çolakoğlu, İ. (2014). *Orta Okullarda Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çoruh, E., 2001, *Hazır Giyim Sektörü'nde Çalışanların İş Doyumlarının İncelenmesi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,Ankara.

Dalkılıç, M. (2014). *Farklı bölgelerde çalışan beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarının iş doyumu*. (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Dil, M. (2005). *İnsan Kaynakları Yönetiminde Performans Değerlendirmenin İş Doyumu Üzerindeki Etkisi Ve Bir Uygulama*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya.

Dilekçi, U. (2022). *Spor lisesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel sinizmle mesleki tükenmişliklerinin örgütsel adanmışlıklarına etkisinin incelenmesi*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya.

Dinçer, E. (2019). *Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının ölçülmesi/Muş ili örneği*. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Elazığ.

Dinçerol, C. (2013). *Tükenmişlik Sendromunun Mesleki Tükenmişlik ve İş Tükenmişliği Açısından İncelenmesi: Öğretmenler Üzerinde Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Doğan, M.,& Akandere, M. (2019). *Taekwondo antrenörlerinin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 17(2), 154-162.

Dorman, J. (2003), Testing a Model for Teacher Burnout, *Austrian Journal of Educational & Developmental Psychology*, 3, p:35-47.

Durmuşoğlu-Saltalı, N., Arslan E., ve Budak O., (2012). *Kişilerarası Öz-Yeterliklerin Öğretmenlik Tutumlarını Yordama Gücü: Okul Öncesi Öğretmenleri Üzerinde Bir Çalışma*. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8-2.

Durna, Ş. (2021). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştıkları yıldırıcı davranışlar ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş.

Erden, M., (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.

Erdoğan, İ. (1996). *İşletme Yönetiminde Örgütsel Davranış*, Avcıol Basım Yayın, İstanbul.

Eroğlu, C. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Özyeterlikleri Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Fraenkel, J. R. & Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill International Edition.

Girgin, G. (2010). Öğretmenlerde Tükenmişliğe Etki Eden Faktörlerin Araştırılması, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), s: 32-48.

Gezici, A (2007). *Yöneticilerin liderlik stillerinin çalışanların iş tatmini üzerindeki etkileri: özel eğitim kurumlarında öğretimsel liderlik ve bir uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Gögercin, T. (2017). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi (İstanbul Başakşehir İlçesi Örneği)* (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).

Gök, A. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki, neden ve çözüm önerilerinin belirlenerek farklı değişkenlere göre karşılaştırılması* (Yüksek lisans tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Gülây, H. E. (2006). *Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin İş Doyum Düzeylerinin Araştırılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gülüm, R. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iletişim becerileri ile mesleki tutum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Erzurum ili örneği)*. (Yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Gündüz, H. (2008). *İlköğretim okullarında örgütsel iklim ile öğretmenlerin iş doyumunu arasındaki ilişki (Gaziantep ili örneği)*. (Yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Güner, A. R. (2007). *Sağlık hizmetlerinde örgütsel bağlılık, işe bağlılık ve iş tatminindeki ilişkilerin modellenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Hutzler, Y., Meier, S., Reuker, S., & Zitomer, M. (2019). Attitudes and self-efficacy of physical education teachers toward inclusion of children with disabilities: a narrative review of international literature. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 24(3), 249-266.

İnce, N. B. & Şahin, A. E. (2015). Maslach tükenmişlik envanteri-eğitimci formunun Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 6(2), 385-399.

İnceoğlu, M.. (2000). *Tutum Algı İletişim*. Ankara: Verso Yayıncılık.

Kale, R. ve Erşen, E. (2011). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş*. Ankara: Nobel.

Karaaslan, İ. (2020). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik, iş doyumunu ve yaşam doyumlarının incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Karaaslan, İ., Uslu, T. & Esen, S. (2020). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik, iş doyumunu ve yaşam doyumlarının incelenmesi. *Journal of Health and Sport Sciences*, 3(1), 7-18.

- Kaya, İ., (2007), Otel işletmeleri işgörenlerinin iş tatminini etkileyen faktörler: geliştirilen bir iş tatmin ölçeği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 355-372.
- Keser, A. (2006). Çağrı merkezi çalışanlarında iş yükü düzeyi ile iş doyumunu ilişkisinin araştırılması. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 100-119.
- Kılıç, E. (2008). *İş tatmini ve iş rotasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesine dair otomotiv sektöründe bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kılıç, M., Kaya, A., Yıldırım, A. ve Genç, G. (2004). *Eğitimci Gözüyle Öğretmen ve Öğrenci, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Korkmaz, G., (2009). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Yaşam Kalitesini Algılama Düzeyleri ve Mesleki Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- Kul, S. (2014). Uygun istatistiksel test seçim kılavuzu/guideline for suitable statistical test selection. *Plevra Bülteni*, 8(2), 26-29.
- Kuru, T. (2022). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleğine yönelik tutumları ile uzaktan eğitim yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın.
- Maslach, C. ve Jackson, S.E. (1981). The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behavior*, 2, 99-113.
- Maslach, C., Leiter, M. P. (1997). The Truth About Burnout. How Organizations Cause Personal Stress and What to Do About It. 542-545.
- Morgan, C. T., (2000). *Psikolojiye Giriş*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Mousavi, S. H., Yarmohammadi, S., Nosrat, A. B., & Tarasi, Z. (2012). The relationship between emotional intelligence and job satisfaction of physical education teachers. *Annals of Biological Research*, 3(2), 780-788.
- Murat M, Ünişen A. ve Kanadalı, S. (2010). Eğitim Fakültesine Yeni Başlayan Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğini Algılayışları. *Bilimler Dergisi*, 9(23), 226-244.
- Muszkietka, R., Napierała, M., Cieślicka, M., Zukow, W., Kozina, Z., Iermakov, S., & Górny, M. (2018). The Professional attitudes of teachers of physical education.
- Odabaş, İ. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi (Tokat ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
- Özdayı, N. (1990). *Resmi ve özel liselerde çalışan öğretmenlerin iş tatmini ve iş streslerinin karşılaştırmalı analizi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özgül, İ. E., (2000). *Psikolojik Testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özkalp, E., ve Çiğdem, K., 2001, *Örgütsel Davranış*, Etam Matbaa Tesisleri, Eskişehir.
- Özmen, Z. (2016) *Maslach Tükenmişlik Ölçeği açısından Hemşirelerde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi*. Bursa Şevket Yılmaz Eğitim ve araştırma Hastanesi Hemşireleri Örneği, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Panagopoulos, N., Anastasiou, S., & Goloni, V. (2014). Professional burn out and job satisfaction among physical education teachers in Greece. *Journal of Scientific Research & Reports*, 3(3), 1710-1721.
- Pines, A. M. (2002). Teacher burnout: A psychodynamic existential perspective. *Teachers and Teaching. Theory and Practice*, 8(2), 121-140.

- Polatçı, S. (2007). *Tükenmişlik Sendromu ve Tükenmişlik Sendromuna Etki Eden Faktörler*(Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Akademik Personeli Üzerinde Bir Analiz). Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat.
- Poyrazoglu, N. (1992), *Hastane Çalışanlarında İş Doyumunun Verimlilik İlişkisi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Sakin, A., (2007). *Okul Öncesi Öğretmenlerin Mesleki Etik Davranışlar Hakkındaki Görüşleri ile Ahlaki Yargı Düzeyleri ve Öğretmenlik Tutumlarının İncelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Salman, Ö. (2017). *Yöneticilerin İletişim Becerileri ile Öğretmenlerin İş Doyumu Arasındaki İlişki*. Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Saylan, Nevin, Yurdakul, Bünyemin. (1998), *Öğretmenlerin Mesleki Stres Düzeyleri ile Stresle Basa Çıkmada Uygulanan Bireysel ve Örgütsel Stratejiler*, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 9-11 Eylül, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Konya.
- Selçuk M.H. (2010). *İlköğretim İkinci Kademe Öğrenci Velilerinin Beden Eğitimi Dersinin Sosyalleşmeye Etkilerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Malatya.
- Sürgevil, O. (2006). *Çalışma hayatında tükenmişlik sendromu*. Ankara: Nobel Basım Yayın Dağıtım.
- Şişman, M. (2009). *Eğitim Bilimine Giriş* (5.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Tsigilis, N., Zournatzi, E., & Koustelios, A. (2011). Burnout among physical education teachers in primary and secondary schools. *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(7), 53-58.
- Usufu, O. (2020). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel destek algıları ile örgütsel bağlılık ve iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Kayseri ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kayseri.
- Ülgen, G., (1995). *Eğitim Psikolojisi: Birey ve Öğrenme*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Ünlü, H. (2011). Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (BEÖYTÖ) geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 2005-2020.
- Üzüm, H., Yalçın, H. B., Biçer, B., Yüktaşır, B., & Yıldırım, Y. (2015). Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleklerine karşı tutumları. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(1-4), 1-10.
- Yalçın, S. (2013). *İlköğretim okul öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik düzeyleri ile stres, psikolojik dayanıklılık ve akademik iyimserlik arasındaki ilişki*. Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara.
- Yıldız, M., Efek, E., & Özbar, N. (2020). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(49), 49-58.
- Yılmaz, T. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeyleri (Ordu İli Uygulaması)*. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Yuvacı, H. (2015). *Sınıf ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Mezunu Öğretmenlerin Beden Eğitimi Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı, Bolu.
- Yüksel, Ö. (2009). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyum Düzeylerinin Araştırılması*. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Wang, L. H., (2004). *Kindergarten Teachers' Attitudes Toward Multicultural Education in Taiwan*, Unpublished Dissertation, The Pennsylvania State University, USA.

Wellington, J. (2006). Educational research: contemporary issues and practical approaches. London: Continuum.

EKLER

EK-1.Etik Kurul İzni

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Sayı : 2021-36

01/02/2021

Konu: Başvuru Değerlendirme Sonucu

Sayın Doç. Dr. Çalık Veli KOÇAK

Etik Kurulumuza yapmış olduğunuz başvurunuzla ilgili kurul kararımız ve ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Bilgilerinize rica ederim.

Başvuru Numarası	2021-06
Sorumlu Araştırmacı	Doç. Dr. Çalık Veli KOÇAK
Araştırma Başlığı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisini İncelenmesi
Toplantı Tarihi	28.01.2021
Karar Numarası	2021-36

- Araştırma başvurunuz etik açıdan uygun bulunmuştur.
- Araştırmaya Kurum İzni/İzinleri alındıktan sonra başlanması uygun bulunmuştur.
- Başvurunun, ekte belirtilen düzeltmelerin yapılması halinde tekrar değerlendirilmesine karar verilmiştir.
- Araştırma projesi etik açıdan uygun olmadığından başvurunun reddine karar verilmiştir.

EK-2. Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Değerli Öğretmenlerim,

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tutum, iş doyumu ve mesleki tükenmişlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Sorulara vereceğiniz yanıtların içtenliği araştırmanın niteliği açısından çok önemlidir. Vereceğiniz tüm bilgiler saklı tutularak yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Hiçbir sorunun doğru ya da yanlış yanıtı yoktur. Her ölçek maddesi ile ilgili görüş kişiden kişiye değişebilir. Her madde ile ilgili görüşünüzü belirtirken önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra belirtilen düşüncenin sizin düşüncelerinize ne derece uygun olduğuna karar veriniz ve size uygun olan seçeneği çarpı (X) koyarak işaretleyiniz. Lütfen bütün sorulara yanıt vermeyi unutmayınız.

Katılımınız için şimdiden çok teşekkür ederiz.

Nuray ŞEN
Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

Cinsiyet:

- Kadın
- Erkek

Yaş:

.....

Medeni Durum:

- Bekar
- Evli

Refah durumunuzu nasıl tanımlarsınız?

- Orta
- İyi

Öğrenim Durumu:

- Lisans
- Lisansüstü

Mesleki kıdem (yıl):

.....

Çalıştığınız okul türü:

- Ortaokul
- Lise

EK-2. (Devamı)

Haftalık ders saatiniz:

.....

Öğrenci sayınız:

.....

Görev yaptığınız okuldaki beden eğitimi öğretmeni sayısı:

.....

Okulunuzda mobbinge (baskı ve yıldırma) uğrama durumunuz:

- Evet
- Hayır

Kendinizi mesleğinizde başarılı hissediyor musunuz?

- Evet
- Hayır

Öğretmenlik yaptığınız yerleşim biriminden memnun musunuz?

- Evet
- Hayır

Öğretmenlik mesleğini emekli olana kadar yapabileceğinizi düşünüyor musunuz:

- Evet
- Hayır

Bir şansınız daha olsaydı yine öğretmen olmak ister miydiniz?

- Evet
- Hayır

Öğretmenlik dışında ek iş yapıyor musunuz?

- Evet
- Hayır

EK-2. (Devamı)

Mesleki Tutum Ölçeği

Değerli arkadaşlar, elinizdeki bu anket sizlerin mesleki tutum düzeylerinizi tespit etmek amacıyla hazırlanmış bir ankettir. “Kesinlikle Katılmıyorum – Kesinlikle Katılıyorum” seçenekleri arasından sizin için en uygun olan seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir. Anket sonuçları sadece bilimsel amaçlı bir araştırma için kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Kararsızım	(4) Katılıyorum	(5) Kesinlikle katılıyorum
1. Beden eğitimi öğretmenliği ile ilgili her şey ilgimi çeker.					
2. Mümkün olsa beden eğitimi öğretmenliği yerine başka bir mesleği seçerdim.					
3. Beden eğitimi öğretmenliği bölümü iş garantisi olduğu için seçtim, yoksa seçmezdim.					
4. Boş zamanlarımda beden eğitimi ve sporla (öğretmenliğiyle) ilgili çalışmalar yaparım.					
5. Topluma karşı olan sorumluluğumu beden eğitimi öğretmeni olarak daha iyi yerine getirebilirim.					
6. Sürekli sporla iç içe olmayı gerektirdiği için beden eğitimi öğretmenliğine karşı soğuk duruyorum.					
7. Benim için en uygun mesleğin istense hiç tereddütsüz yine beden eğitimi öğretmeni mesleğini seçerdim.					
8. Beden eğitimi öğretmenliğinin toplumdaki değerini kaybettiğini düşünüyorum.					
9. Beden eğitimi öğretmenliğinin öğrencilere dostluk, kardeşlik, sportmenlik vb. erdemleri öğretebilmek için iyi bir meslek olduğunu düşünüyorum					
10. Okuldaki diğer öğretmenlerle kıyaslandığında beden eğitimi öğretmenliği, diğer branş öğretmenlerinden daha az önemlidir.					
11. Başka imkânım olsa beden eğitimi öğretmeni olmak istemezdim.					
12. Beden eğitimi öğretmeni olamayacağımı düşünmek beni beden eğitimi öğretmenliğinden soğutuyor					
13. Beden eğitimi öğretmenin ders dışında da yerine getirmesi gereken oldukça fazla sorumluluklar bulunmaktadır bu beni korkutuyor.					
14. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğinde özellikle mesleğin ilk yıllarının zor geçeceğini düşünüyorum.					

EK-2. (Devamı)

Değerli arkadaşlar, elinizdeki bu anket sizlerin mesleki tutum düzeylerinizi tespit etmek amacıyla hazırlanmış bir ankettir. “Kesinlikle Katılmıyorum – Kesinlikle Katılıyorum” seçenekleri arısından sizin için en uygun olan seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir. Anket sonuçları sadece bilimsel amaçlı bir araştırma için kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Kararsızım	(4) Katılıyorum	(5) Kesinlikle katılıyorum
15. Benden yeni bir meslek seçmem istense hiç tereddütsüz yine beden eğitimi öğretmenliği mesleğini seçerdim.					
16. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini sporun içinden geldiğim için seviyorum.					
17. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini bölümü kazanmak kolay olduğu için seçtim yoksa seçmezdim.					
18. Yetiştirdiğim öğrencilerin iyi birer sporcu olmaları, sporu sevmeleri ve ileriki yaşamlarında da spor yaptıklarını görmek beni mutlu eder.					
19. Çocuklarla birlikte olmanın onlarla aynı ortamı paylaşmanın ve onlara bir şey öğretmenin yerini hiçbir şey tutmaz.					
20. Beden eğitimi öğretmenliği bilginin yanı sıra sportif yeteneklerde isteyen bir meslektir, bu beni endişelendiriyor					
21. Aslında beden eğitimi öğretmeni olmaktan ziyade sporunda içinde olmak beni beden eğitimi öğretmenliğine yöneltiyor.					
22. Beden eğitimi öğretmenlik formasyonumu ve niteliklerimi geliştirmek için elimden geleni yapmak isterim.					
23. Tüm öğrenim hayatım boyunca beden eğitimi öğretmeni olmak istedim					

EK-2. (Devamı)

İş Doyumu Ölçeği

		Çok Yetersiz	Yetersiz	Normal	İyi	Çok İyi
1.	Okulumda yetenek ve bilgilerimi uygulama olanağının bulunması					
2.	Okulumda teknolojik imkanların kullanımı					
3.	Okulumda işimi yaparken tanınan özgürlük					
4.	Okulumun fiziksel koşulları (ısıtma, aydınlatma, havalandırma vb.)					
5.	Okulumdaki günlük çalışma saatleri					
6.	Okulumda öğretmen performansının ödüllendirilmesi					
7.	Okulumun hedeflerimi gerçekleştirme fırsatı vermesi					
8.	Okulumda gidiş gelişlerimin kolaylığı					
9.	Okulun amaçlarının öğretmenler tarafından bilinmesi					
10.	Okulumda karşı bağımlılık hissi					
11.	Okulumun 'saygın bir kişi' olma fırsatı vermesi					
12.	Okulumun insanlara faydalı olma imkanı vermesi					
13.	Okulumda yaptığım iş karşılığında duyduğum başarı hissi					
14.	Yaptığım işin aldığım eğitime uygunluğu					
15.	Yaptığım işin kişiliğime uygunluğu					
16.	Okulumdaki dostluk ve arkadaşlık ortamı					
17.	Okulumda takım olarak çalışma zevki					
18.	Okulumda kararların ortak alınması					
19.	Okul müdürü ve öğretmenler arasındaki iletişim					

EK-2. (Devamı)

Mesleki Tükenmişlik Ölçeği

		Hiçbir Zaman	Yılda Birkaç Kez	Ayda Bir Kez	Ayda Birkaç Kez	Haftada Bir Kez	Haftada Birkaç Kez	Her Gün
1.	Öğretmenlikten duygusal olarak soğuduğumu hissediyorum.							
2.	Okulda günü bitirdiğimde kendimi bitkin hissediyorum.							
3.	Sabah kalkıp yeni bir iş gününe başlamam gerektiğinde kendimi yorgun hissediyorum.							
4.	Öğrencilerimin bir konu hakkında ne hissettiğini kolayca anlayabiliyorum.							
5.	Bazı öğrencilere sanki nesnelermiş gibi davrandığımı hissediyorum.							
6.	Bütün gün öğrencilerle çalışmak beni gerçekten zorluyor.							
7.	Öğrencilerimin sorunlarıyla çok etkin bir şekilde ilgileniyorum							
8.	Öğretmenliğin beni tükettiğini hissediyorum.							
9.	Bir öğretmen olarak öğrencilerin yaşamlarını olumlu bir şekilde etkilediğimi hissediyorum.							
10.	Öğretmenliğe başladığımdan beri öğrencilere karşı daha çok duyarsızlaştım.							
11.	Öğretmenliğin beni duygusal olarak katılaştırdığımı düşünüyorum.							
12.	Kendimi çok zinde hissediyorum.							
13.	Öğretmenlik mesleğinin beni hayal kırıklığına uğrattığımı düşünüyorum.							
14.	Öğretmenlikte iş yükümün çok fazla olduğunu hissediyorum.							
15.	Bazı öğrencilere ne olduğunu gerçekten umursamıyorum.							

		Hiçbir Zaman	Yılda Birkaç Kez	Ayda Bir Kez	Ayda Birkaç Kez	Haftada Bir Kez	Haftada Birkaç Kez	Her Gün
16.	Öğrencilerle çalışıyor olmak beni oldukça strese sokuyor.							
17.	Rahat bir çalışma ortamını öğrencilerimle birlikte kolayca yaratabiliyorum.							
18.	Öğrencilerimle iç içe gerçekleştirdiğim bir çalışmadan sonra içimin coşkuyla dolduğunu hissediyorum.							
19.	Öğretmenlikte kayda değer pek çok şey başardım.							
20.	Öğretmenliğe daha fazla dayanamayacakmışım gibi hissediyorum.							
21.	İşimde karşılaştığım duygusal problemlerle oldukça sakin bir şekilde baş ediyorum.							
22.	Öğrencilerin bazı sorunlarından dolayı beni suçladıklarını hissediyorum.							

EK-3.İlgili Kurum İzinleri

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-45161535-100-2100055031
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Nuray
ŞEN) Hk

08.10.2021

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Milli Eğitim Bakanlığının 05.10.2021 tarihli ve E-49614598-605.01-33822831 sayılı yazısı.

Enstitünüz Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı 190330030 numaralı öğrencisi Nuray ŞEN'in "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" konulu tez çalışmasını Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine On-line yapmak istemesine ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün yazısı ilgede yer almaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 9C73PC7

Belge Takip Adresi: <http://ubys.hitit.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: T.C. Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 Çorum / TÜRKİYE
Telefon No: (0 364) 2191919
e-Posta: hitituniversitesi@hs01.kep.tr
Kep Adresi: hitituniversitesi@hs01.kep.tr

Faks No: (0 364) 2191938
İnternet Adresi: <http://www.hitit.edu.tr>

Bilgi için :

Mahmut Güzel
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: (0 364) 2191919 - 2078

EK-3. (Devamı)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-49614598-605.01-33822831
Konu : Araştırma Uygulama İzni

05.10.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) Hitit Üniversitesi Rektörlüğünün 09/08/2021 tarihli ve E-45161535-044-2100038078 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığı'nın 21/01/2020 tarihli ve 2020/2 Nolu Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesi.

İlgi (a) yazı ile Hitit Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Nuray ŞEN'in "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" konulu araştırmasına veri sağlamak amacıyla anket çalışması yapma izin talebine ilişkin yazı ve ekleri Bakanlığımız tarafından incelenmiştir.

Bakanlığımıza bağlı resmi/özel okul ve kurumlarda öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin katılımıyla yapılması planlanan uygulamanın covid-19 tedbirlerine uyulması ve denetimi il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre; onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan, veri toplama araçlarının <https://forms.gle/LfNCAt4xBXax5nXQ8> adresinden online olarak uygulanmasına ilgi (b) Genelge doğrultusunda izin verilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Mehmet Fatih LEBLEBİCİ
Bakan a.
Başkan

Ek: Onaylı Veri Toplama Araçları (8 Sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
B Planı

Bilgi:
Hitit Üniversitesi Rektörlüğüne

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MEB Atatürk Bulvarı No 98 Bakanlıklar/ANKARA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: İstatistikçi Özlem BEYAZPİRİNÇ

Telefon No : 0 (312) 413 27 53

Unvan : İstatistikçi

E-Posta : sgb_arastirmaizininleri@meb.gov.tr

İnternet Adresi : www.meb.gov.tr

Faks : 3124186401

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden **7a9c-d65a-3675-b4fa-eb65** kodu ile teyit edilebilir.

EK-4. Ölçek İzinleri

----- Forwarded message -----

Gönderen: Nury Şen
Date: 3 May 2021 Pzt, 23:45
Subject: Re:
To: Nuri Barış INCE

Ben teşekkür ederim değerli hocam. Saygılarımı sunarım efendim.

Nuri Barış INCE : 3 May 2021 Pzt, 20:56 tarihinde şunu yazdı:
Sayın Şen, uyarlamasını yaptığımız MTE-EF'yi ilgili makaleye referans vererek çalışmalarınızda kullanabilirsiniz. Etik duyarlılığınız için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

On 30/04/21 16:38, Nury Şen wrote:

Barış hocam merhaba. Ben Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doymu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" konulu tez yazmak istiyorum. Bu tezde eğer izniniz olursa Maslach, Jackson ve Schwab (1981) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması sizin tarafınızdan yapılan "Maslach Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formu"nu Türkçe'ye Uyarlama Çalışması" (2015) Maslach Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formunu kullanmak istiyorum. Yazacağımız tezde bu ölçeği kullanmama izin verebilir misiniz hocam? Sizden cevap bekliyorum değerli hocam.

Saygılarımla,
Nuray ŞEN

--
Nuri Barış INCE
Hacettepe Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
06800 Beytepe/Çankaya
Ankara/TÜRKİYE

İZİN

"İlköğretim Okullarında Örgütsel İklim ile Öğretmenlerin İş Doymu Arasındaki İlişki (Gaziantep İli Örneği)" adlı yüksek lisans tezimde geliştirmiş olduğum "İş Doymu" isimli ölçeğimin Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Nuray ŞEN tarafından "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doymu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde kullanılmasına izin veriyorum.

15.05.2021

Hülya YILDIRIM(GÜNDÜZ)

EK-4. (Devamı)

14 May 2021 19:23 (8 gün önce)

Hülya hocam merhaba. Ben Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doymu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" konulu tez yazmak istiyorum. Bu tezde eğer izniniz olursa "İlköğretim Okullarında Örgütsel İklim İle Öğretmenlerin İş Doymu Arasındaki İlişki (Gaziantep İli Örneği)" 2008 yılında yazdığımız tezinizdeki sizin uyarladığınız ' İş Doymu Ölçeği' ni kullanmak istiyorum. Yazacağımız tezde bu ölçeği kullanmama izin verebilir misiniz değerli hocam?

Saygılarımla.

Nuray ŞEN

Hülya Yıldırım

Alıcı: ben

15 May 2021 22:30 (7 gün önce)

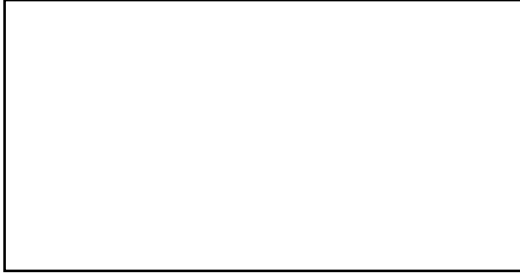
Nry Şn [Redacted] 14 May 2021 Cum, 19:23 tarihinde şunu yazdı:

Nry Şn

Alıcı: ben

16:37 (1 dakika önce)

Nry Şn [Redacted] 3 May 2021 Pzt, 01:37 tarihinde şunu yazdı:

Hüseyin hocam merhaba. Ben Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim."Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinde Mesleki Tutum, İş Doymu ve Mesleki Tükenmişlik İlişkisinin İncelenmesi" konulu tez yazmak istiyorum. Bu tezde eğer izniniz olursa tarafınızdan geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği"ni (2011) kullanmak istiyorum.Yazacağımız tezde bu ölçeği kullanmama izin verebilir misiniz hocam? Sizden cevap bekliyorum değerli hocam.

Saygılarımla.

Nuray ŞEN

